

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

790

На основу члана IV.Б.7 а)(IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ

**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О НАЦИОНАЛНОМ ПАРКУ
"УНА"**

Проглашава се Закон о Националном парку "Уна" који је донио Парламент Федерације БиХ на сједници Представничког дома од 6. маја 2008. године и на сједници Дома народа од 29. маја 2008. године.

Број 01-02-358/08
9. јула 2008. године
Сарајево

Предсједница
Борјана Кришто, с. р.

ЗАКОН

О НАЦИОНАЛНОМ ПАРКУ "УНА"

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Законом оснива се Национални парк "Уна", уређују се питања заштите, унапређења и коришћења Националног парка "Уна" (у даљњем тексту: Национални парк), управљања Националним парком, те прописују прекршаји и одређују управне мјере за непоштивање одредаба овог закона.

Члан 2.

Природне вриједности у подручју Националног парка су природне вриједности од федералног значаја.

Природне вриједности у подручју Националног парка се заштићују спроведбеним прописима у складу са Законом о заштити природе ("Службене новине Федерације БиХ", број 33/03) (у даљњем тексту: Закон).

Подручја која су значајна за очување културне баштине у подручју Националног парка се заштићују у складу са Законом и прописима о заштити културне баштине.

II. ПОДРУЧЈЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА

Члан 3.

У Националном парку успоставља се:

- подручје строге и усмјерене заштите,
- подручје усмјереног развоја који укључује подручје у границама Националног парка које није обухваћено зоном строге и усмјерене заштите.

Подручје строге и усмјерене заштите је намијењено постизању циљева заштите природних вриједности, заштити и очувању природног развоја екосистема и природних процеса без уплитања човјека, затим за очување непромијењених природних подручја, биодиверзитета, станишта биљних и животињских врста, за омогућавање посјеђивања и рекреације и за васпитно-образовне и научне дјелатности у обиму и на начин који има најмањи утицај на природу.

Подручје усмјереног развоја је поред очувања природе, културних особености и пољоделског пејзажа традиционалне обраде тла, намијењен са регионалним специфичностима усклађеном развоју дјелатности становништва у Националном парку, посебно на подручју пољопривреде и производње хране, шумарства, домаћих обрта и туризма.

На дијеловима подручја строге и усмјерене заштите утврђују се зоне:

- зона А (ту се омогућује пољопривреда и шумарство),
- зона Б (ту се омогућује риболов, узгој рибе и рафтинг).

Зоне су подручја у којима је, ради заштите традиционалних начина коришћења простора у складу са одредбама овог Закона, успостављен посебни режим заштите на основу којег се допушта јачи утицај човјека у природу ради вршења дјелатности пољопривреде, шумарства, лова и риболова, те рекреације, које нису у супротности са намјеном подручја строге и усмјерене заштите Националног парка.

Члан 4.

Национални парк обухвата подручје кањонског дијела горњег тока ријеке Уне узводно од Лохова, затим подручје кањонског дијела доњег тока ријеке Унац од њеног ушћа у Уну узводно од Дрварског поља, те међупростор између Уне и Унца. Цијело подручје Националног парка потпада под Општину Бихаћ у укупној површини од 19.800 ха.

Граница Националног парка почиње на истоку на улазу Унца у кањон - ката 453, пролази корито Унца, пење се до руба кањона и иде сјеверо-источним рубом кањона до коте 658, наставља се рубом испод коте 757, пролази изнад села Луке до коте 697 код Љутића, даље рубом кањона до Погледала изнад

Мартин Брода те изнад ушћа Унца у Уну, наставља гребеном кањона на сјевер преко коте 564, коте 540, коте 539, коте 533, врха Тук на коти 518, коте 359 изнад мјеста Гечет, пролази сјеверно око Гечетске главе према Чојлуку, даље путем Р4086 западно до велике кривине изнад Уне, те даље сјеверно уз пут око коте 358 до цесте Горјевац - Кулен Вакуф и даље уз источну страну цесте, те западно од отвореног копа гипса до мјеста Пађени, гдје граница прелази цесту и даље обилази западним рубом долине насеља Пађени, Орашац и Ђукови, те прелази цесту и даље иде уз њен источни руб до мјеста Дубовско, наставља уз сјеверни руб локалне цесте до коте 615 гдје се спаја с магистралном цестом Бихаћ-Петровац и иде даље њезиним сјеверним рубом до коте 500 код насеља Жежнице, затим даље до прве велике кривине на магистралној цести изнад коте 472 гдје прелази цесту и спушта се према мјесту Подастрана, те даље сјеверном страном локалног пута преко коте 334 и коте 346 према ријеци Уни коју прелази око 250 м низводно од "Двослапа" гдје прелази преко магистралне цесте Рипач-Д. Лапац и наставља страним рубом цесте до државног граничног прелаза Ужљебић, те даље по граници с Републиком Хрватском према југу по ријеци Уни преко Штрбачког бука до јужног краја кањона Уне код коте 448, гдје се одваја заједно с државном границом од ријеке Уне према коти 406 те према траси државне границе око подручја Калата те се враћа на пругу Бихаћ-Книн сјеверно од Селишта и даље прати трасу државне границе с Републиком Хрватском до жељезничког моста на Уни узводно од Мартин Брода и даље ријеком Уном до ушћа Крке те даље трасом државне границе по кориту ријеке Крке до њеног извора гдје се одваја од трасе државне границе и пење сјеверно до руба кањона водотока Поток, па преко коте 566 наставља до пута на западној страни насеља Кожловац, те даље јужном страном локалног пута до коте 760 код насеља Грбић, преко коте 1061, те жељезничке станице Хрњади, даље уз јужну страну старе пруге до кривине изнад мјеста Хрњади гдје се одваја према коти 815, даље иде доњим рубом падине око коте 655 до кањона Унца те даље рубом кањона источно од насеља Трешњик до локалитета Берек и коте 453.

Подручје строге и усмјерене заштите Националног парка обухвата следећа подручја унутар граница парка:

- сјеверно подручје одређено је границама националног парка које се налазе сјеверо-западно од границе која иде западно од мјеста Ђукови подножјем врха Љуточ према западу, обилази коту 661, преко коте 440, те даље цестом преко коте 353, подножјем око коте 535,4 према Штрбачком буку и долази на ријеку Уну 150 метара узводно од Штрбачког Бука;
- јужно подручје обухваћено је границама националног парка које се налазе југо-источно од границе која иде западно од коте 673 на крају кањона код Погледала, даље на запад према коти 515, те на југ до цесте Кулен Вакуф - Мартин Брод, те даље на запад преко ушћа Унца у Уну до коте 319 и затим на југ до ријеке Уне, даље 100 метара југо-западно и онда према жељезничкој станици Мартин Брод, те се враћа према ријеци Уни и око 100 метара прије Уне скреће на југ према Мартин Броду, па даље на исток преко ријеке Уне, коте 333, те на Унац, око рибогојилишта и Манастира Рмањ подножјем брда Ђелије до цесте у Мартин Броду и кривином цесте гдје се одваја и 100 метара од цесте иде до одвојака за жељезничку станицу.

На одређеним дијеловима подручја строге и усмјерене заштите утврдиће се зоне А и зоне Б (више зона), на основу Просторног плана подручја посебних обилежја који ће се за Национални парк израдити по посебном пропису (у даљњем тексту: Просторни план ППО).

Детаљније границе између наведених кота утврдиће Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада).

Члан 5.

Границе Националног парка и подручја режима строге заштите из члана 4. ст. 2. и 3. приказане су на државној

топографској карти у мјерилу 1:25 000, која је саставни дио овог закона.

Границе подручја из става 1. овог члана детаљно се приказују на дигиталном катастарском плану.

Државна топографска карта и дигитални катастарски план из става 2. овог члана у изворном се облику похрањују у Парламенту Федерације Босне и Херцеговине (даље у тексту: Парламент ФБиХ) и Федералном министарству околиша и туризма, а дупликати при Кантоналном министарству просторног уређења, обнове, развоја и заштите околине и Служби за урбанизам у Општини Бихаћ, те при Јавном предузећу које управља Националним парком.

III. ЗАШТИТА И РАЗВОЈ

1. Режији заштите

Члан 6.

У подручју Националног парка нису допуштени захвати и вршење дјелатности у обиму и на начин који би могао угрозити циљеве оснивања Националног парка или неповољно утицати на природне вриједности у таквој мјери да би се значајно промијениле оне карактеристике које су значајне за њихово очување, биолошку разноликост и пејзажну вриједност.

Посебно је у подручју Националног парка забрањено:

- 1) оштећивати или из природе узимати примјерке угрожених дивљих врста, осим у сврху научних истраживања;
- 2) уносити неаутохтоне врсте шумског дрвећа и грмља осим за потребе санирања ерозија или започетог озелењавања земљишта;
- 3) уносити у водотоке неаутохтоне врсте риба и друге неаутохтоне животињске врсте;
- 4) намјерно пуштати генетски модификоване организме у околину;
- 5) ловити заштићене, ријетке и угрожене врсте дивљачи;
- 6) узимати из природе животиње које нису одређене као дивљач или рибе, осим у сврху научних истраживања и стварања услова заштите животињских врста у складу са прописима из подручја заштите природе;
- 7) пошумљавати пољопривредна земљишта, осим ако то налажу мјере за заштиту од ерозије или клизишта;
- 8) исушивати или затрпавати влажна станишта;
- 9) ограђивати земљишта, осим за потребе у пољопривреди, шумарству, управљању водама, извођењу научних истраживања, заштити природних вриједности, те објеката културне баштине или културних споменика у насељеним подручјима;
- 10) користити агрохемијска средства за уништавање раслиња и животиња (хербициди и инсектициди) изван обрадивих површина;
- 11) користити средства за заштиту биља изван обрадивих површина;
- 12) градити нове индивидуалне објекте за одмор или за туристички смјештај, дограђивати постојеће објекте или у туристичке сврхе мијењати намјену постојећих објеката, осим у насељеним подручјима Орашца, Кулен Вакуфа, Мартин Брода и локалитетима који буду за те намјене одређени Просторним планом подручја посебних обилежја, у чију границу обухвата улази целокупна површина Националног парка, и Планом управљања Националним парком;
- 13) мијењати намјену постојећих привредних објеката за потребе туристичког смјештаја;
- 14) градити нове и/или дограђивати постојеће објекте за туристички смјештај, осим доградње постојећих објеката ако то захтијевају прописи за вршење угоститељске дјелатности, те градње објеката за њихову околнску санацију (канализација, прочистачи отпадних вода и др.);
- 15) градити нове хотеле, мотеле, хотелска и апартманска насеља, осим у насељеним подручјима која буду за те намјене одређена Просторним планом ППО;

- 16) градити производне објекте осим објеката одређених Просторним планом ППО и Планом управљања за Национални парк;
- 17) рекреацијске дјелатности на водотоцима, осим на за то одређеним подручјима и под условима одређеним у Плану управљања;
- 18) господарење шумама у комерцијалне сврхе;
- 19) градити нове објекте и инфраструктуру за снабдијевање с енергијом, осим за снабдијевање с енергијом из обновљивих извора (енергија сунца, енергија из биомасе, геотермална енергија, хидротермална енергија, енергија водотока) за потребе становништва и дјелатности у подручју парка;
- 20) градити одлагалишта отпада и одлагати отпад изван за то одређених и уређених мјеста за скупљање отпада;
- 21) градити водне акумулације;
- 22) градити нове војне објекте;
- 23) градити нове узлетно-слетне стазе;
- 24) узлијетати и пристајати са летјелицама, змајевима, балонима или падобранима изван за то одређених подручја;
- 25) изводити захвате којима би се мијењао водни режим, облик корита или било на који други начин утицало на природне односе водотока и приобалних земљишта, осим ако то захтијевају потребе за заштитом обала од ерозије, потребе за снабдијевањем питком водом, потребе за захватом за заштиту вода или услови за заштиту против штетног дјеловања вода;
- 26) одвозити шљунак, пијесак и камење из водотока и водних и приобалних земљишта, осим у обиму и количини одређеној у плану управљања водним сливом или његових дијелова или ако су такви захвати нужни за уређење водног режима;
- 27) искоришћавати минералне сировине;
- 28) изван насељених подручја постављати табле, натписе и друге објекте за сликовно или звучно обавјештавање и оглашавање ако постављање није уређено прописима о јавним и шумским цестама, осим табле за означавање туристичких и планинских путева, те путева и стаза које су постављене од јавне установе за управљање подручјем Националног парка;
- 29) усмјерено освјетљавати природне вриједности, употребљивати освјетљене рекламне паное, свјетлосне снопове свих врста и облика, мирујуће или вртеће, усмјерене према небу или према површинама од којих се могу рефлектовати према небу, осим усмјереног освјетљавања објеката културно-историјске баштине и мањих свијетлећих реклама површине до 1 m² у насељеним мјестима;
- 30) користити цесте за цестовни саобраћај опасним тварима;
- 31) паркирати моторна возила и/или камп-приколице изван за то одређених мјеста;
- 32) постављати шаторе изван за то одређених мјеста;
- 33) палити ватру изван одређених и уређених мјеста, осим надзираног за становништво у Националном парку при вршењу пољопривредне дјелатности или паљења дрвних отпадака на отвореним просторима ради одржавања и заштите шума;
- 34) пуштање паса с поводца изван насељених подручја, осим при надзору или при коришћењу паса од полиције, војске и спасилачке службе.

У подручју Националног парка забрањени су, такође, захвати и дјелатности за које је у поступку израде докумената просторног уређења, планова коришћења природних добара или при издавању конкретних управних аката утврђено да би могли, угрозити циљеве оснивања Националног парка, те да би неповољно утицали на природне вриједности у таквој мјери да би се битно промијениле карактеристике које су значајне за њихово очување, биолошку и пејзажну разноликост, те битно угрозили његове еколошке, биолошке и пејзажне вриједности.

Штетност захвата и дјелатности из става 3. овог члана утврђује се у поступку процене утицаја на околину и других поступака који се воде у складу са Законом о заштити околине

("Службене новине Федерације БиХ", број 33/03) и Закону о заштити природе ("Службене новине Федерације БиХ", број 33/03).

Члан 7.

У подручју режима строге и усмјерене заштите поред забрана из члана 6. овог Закона забрањено је:

- 1) градити нове објекте осим објеката привредне јавне инфраструктуре са подручја комуналног gospodarства, електро-напајања, телекомуникација и управљања водама;
- 2) мијењати намјену постојећих објеката;
- 3) градити замјенске објекте осим оних намијењених искључиво обављању пољопривредне дјелатности у складу са прописима који уређују вршење пољопривредне дјелатности.

У подручју режима строге и усмјерене заштите допуштена је реконструкција постојећих објеката у оквиру постојећих димензија (габарита) и обиљежја градитељског наслеђа.

Изузетно од одредаба тач. 2. и 3. става 1. овог члана, у подручју режима строге и усмјерене заштите допуштене су градње, реконструкције и замјенске градње објеката на поплавним и ерозијским подручјима (клизиштима) које су нужни ради непосредне опасности од природних и других несрећа или ради спречавања или смањења њихових посљедица, као и објекти за заштиту, спашавање и помоћ при природним и другим непогодама и несрећама.

Члан 8.

У подручју режима строге и усмјерене заштите поред забрана из чл. 6. и 7. овог закона, такође, је забрањено:

- 1) извођење мелиорацијских радова, осим сјече стабала и грмља при редовном одржавању и уређивању пашњака и путева на за то одређеним подручјима за потребе испаше домаћих животиња, те за уређење постојеће мреже путева;
- 2) мијењање облика и састава површина осим у случајевима допуштеним овим Законом;
- 3) узимање из природе минерала и фосила, осим у сврхе научних истраживања и едукације;
- 4) узимање из природе врста самониклог биља, осим у сврхе научних истраживања;
- 5) напасање стоке изван за то одређених подручја;
- 6) приређивање јавних скупова и приредби, осим приређивања традиционалних јавних скупова и приредби;
- 7) извођење војних вјежби, осим изузетно за специјалистичко оспособљавање и у обиму, на локацијама и под условима одређеним у Плану управљања;
- 8) летење моторним летилицама, осим летења у међународном ваздушном саобраћају;
- 9) лов дивљачи;
- 10) лов рибе;
- 11) купање, кајакаштво, рафтинг и друге рекреацијске дјелатности на водотоцима;
- 12) чишћење и прање возила, те испуштање уља и сл.;
- 13) возња бициклима изван на за то одређеним путевима и бициклистичким стазама; градња нових путева, осим изузетно на начин и под условима како је то одређено Планом управљања;

За узимање минерала или фосила из природе у подручју режима строге и усмјерене заштите потребно је прибавити сагласност јавне установе за управљање подручјем Националног парка.

За спречавање ширења заразних болести и спровођење мјера управљања у вези са популацијама појединих животињских врста на граници подручја режима строге и усмјерене заштите утврђују се тампон зоне.

Обухват и управљачке мјере за поједину тампон зону одређују се и усклађују према Плану управљања у годишњим плановима ловно-узгојних активности изведених из ловно-господарских основа за ловишта у подручју Националног парка.

Изузетно од одредбе тачке 8. став 1. овог члана дозвољено је летење летјелицама на моторни погон над подручјем режима

строге и усмјерене заштите за потребе заштите, спашавања и помоћи приликом природних и других несрећа, за потребе одржавања Националног парка и инфраструктуре у Националном парку, те евентуалног снабдијевања посебних објеката у складу са Планом управљања, те за потребе метеоролошке службе, за потребе геодетских мјерења, те за потребе филмског снимања у рекламне сврхе.

За летење над подручјем строге и усмјерене заштите ради геодетског и филмског снимања потребно је прибавити сагласност јавног предузећа.

Члан 9.

Изузетно од одредби чл. 6., 7. и 8. овог Закона у одређеним зонама, које ће бити посебно утврђене у Просторном плану ППО, дозвољено је:

- 1) уређивање пољопривредних површина и уређење приступних путева до тих површина ради вршења пољопривредне дјелатности;
- 2) управљање шумским површинама у складу са шумско-привредном основом или програмом за привређивање приватним шумама.

Изузетно од одредби чл. 6., 7. и 8. овог Закона у зонама које ће бити посебно утврђене Просторним планом ППО и Планом управљања Националним парком дозвољено је:

- 1) лов рибе;
- 2) реконструкција или замјенска градња постојећих објеката за узгој рибе, као и постављање припадајуће опреме;
- 3) рекреацијске активности на води;
- 4) градња пристаништа у складу са прописима о безбједности ријечне пловидбе;
- 5) градња бициклистичких и пјешачких стаза;
- 6) градња објеката и постављање опреме која је обавезна у складу са прописима о безбједности на јавним купалиштима;
- 7) приређивање спортских и традиционалних приредби на водотоцима.

Члан 10.

Федерални, кантонални или општински органи надлежни за безбједност федералних или општинских цеста и саобраћаја на њима, могу према добијеном мишљењу јавног предузећа, успоставити посебни режим на прометницама унутар Националног парка на начин да без обзира на прописе о јавним цестама и прописе о безбједности цестовног саобраћаја, ограниче коришћење федералних или општинских цеста за поједине категорије или за сва возила, осим за она које користе:

- 1) власници или корисници земљишта у Националном парку за приступ до својих земљишта;
- 2) становништво са сталним или повременим пребивалиштем у Националном парку те њихови гости за приступ до њихових пребивалишта;
- 3) туристи који користе смјештајне објекте у Националном парку за приступ објектима у којима су смјештени или у којима су настањени;
- 4) службе при обављању управних послова или извршавању налога јавног предузећа, полиција, ватрогасци, војска, спасилачке службе, здравствене и ветеринарске службе, те правна и физичка лица која врше превоз путника у цестовном саобраћају или врше превоз роба и услуга у вези са допуштеним дјелатностима у Националном парку.

3. Развојне смјернице

Члан 11.

Развојне смјернице у Националном парку односе се на услове у вези са пројектима и инвестицијама у Националном парку које нису у супротности са циљевима проглашавања Националног парка и које омогућују развојне могућности локалном становништву, првенствено у туризму, пољопривреди и производњи хране.

Развојним смјерницама се подстиче одрживи развој прилагођен карактеристикама и природним вриједностима Националног парка који се подржава кроз:

- 1) подстицање природним вриједностима и културној баштини прикладних облика туризма и рекреације;
- 2) подстицање развоја руралног простора, побољшање инфраструктуре сеоских gospodarstava с уређењем простора и обновом села;
- 3) подстицање допунских дјелатности у пољопривреди које су повезане с еколошком пољопривредном производњом и узгојем аутохтоних пасмина домаћих животиња и њихових производа с еколошком маркицом и географским поријеклом;
- 4) побољшањем комуналне инфраструктуре;
- 5) омогућавање обртничких дјелатности са нагласком на старе обрте;
- 6) заштитом културне баштине;
- 7) коришћење околине прихватљивих (нешкодљивих) технологија при превозу унутар Националног парка;
- 8) очување биолошке разноликости и пејзажне препознатљивости;
- 9) очување природних вриједности.

Развојне смјернице из става 2. овог члана детаљније се разрађују у Плану управљања који се за Национални парк израђује и доноси у складу са Законом.

Члан 12.

За остварење развојних смјерница из члана 11. овог Закона као приоритети за које ће се у Плану управљања Националног парка сугерисати додјелјивање подстицаја из буџета или суфинансирање утврђује се:

- 1) на подручју туризма:
  - за побољшање туристичке инфраструктуре у смислу градње и обнове капацитета преноћишта, објеката за рекреацију, те за побољшање угоститељске понуде (према смјерницама Просторног плана ППО);
  - за подршку пројектима локалних заједница у подручју туризма;
  - за подршку пројектима и програмима туристичких друштва/заједница у подручју Националног парка;
  - за подршку пројектима за представљање и промоцију Националног парка;
- 2) на подручју регионалне и локалне инфраструктуре:
  - изградње објеката регионалне или локалне инфраструктуре на подручју водоснабдијевања и одводње отпадних вода;
  - изградње локалне транспортне мреже;
  - изградње објеката или уређаја за коришћење енергије из обновљивих извора за локалне потребе.
- 3) на подручју пољопривреде:
  - за целокупан развој руралних подручја и обнову села;
  - за просторно уређење обнове села;
  - за обнове и уређење пашњака и травњака;
  - за подстицање привређивања које је усмјерено на очување биолошке разноликости и пејзажне препознатљивости;
  - за очување аутохтоних пасмина домаћих животиња и старих сорти воћака;
  - за припрему и прераду пољопривредних производа с еколошком маркицом и географским поријеклом;
  - за дјелатности сеоског домаћинства повезане са традиционалним обичајима и понудом традиционалних јела;
  - за развој туристичке понуде на сеоским домаћинствима;
- 4) на подручју саобраћаја:
  - за уређивање, усмјеравање и ограничавање цестовног саобраћаја у циљу подстицања коришћења превоза путника средствима јавног превоза;

- за коришћење алтернативних превозних средстава унутар Националног парка;
- 5) на подручју културне баштине:
  - за одржавање културне баштине, посебно за одржање обиљежја културног пејзажа;
- 6) на подручју обрта:
  - за оживљавање традицијских (старих/домаћих) обрта и развој околишно прикладних обрта;
- 7) на подручју биолошке разноликости:
  - за уговорну заштиту;
  - за бригу над природним вриједностима;
  - за обнову природе и природних вриједности;
- 8) на подручју очувања пејзажа:
  - за одржавање и очување пејзажне типологије;
  - за обнову постојећих и градњу нових објеката у складу са карактеристикама градитељске баштине.

IV. УПРАВЉАЊЕ НАЦИОНАЛНИМ ПАРКОМ

Члан 13.

За управљање Националним парком основаће се Јавно предузеће Национални парк "Уна" (у даљем тексту: Јавно предузеће).

Јавно предузеће може се бавити и привредном дјелатношћу, која је непосредно у вези са остваривањем основних задатака Јавног предузећа с тим што вршење привредне дјелатности не може бити на штету основне дјелатности Јавног предузећа.

Оснивачка права у Јавном предузећу у име Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација) вршиће Влада Федерације.

Јавно предузеће из става 1. овог члана своју дјелатност вршиће као јавну дјелатност.

Члан 14.

Јавно предузеће врши дјелатност заштите, одржавања и промицања Националног парка у циљу заштите и очувања изворности природе, осигуравања неометаног одвијања природних процеса и одрживог коришћења природних добара, те надзире спровођење услова и мјера заштите природе на подручју којим управља.

Јавно предузеће обавља као јавну службу следеће послове:

- 1) припрема приједлог плана управљања;
- 2) припрема годишње програме рада на основу плана управљања, те се брине за спровођење послова из годишњег плана;
- 3) припрема стручне подлоге за израду Просторног плана Националног парка;
- 4) сарађује са локалним заједницама у постизању циљева заштите и развоја Националног парка;
- 5) прати и анализира стање природе и природних вриједности, те утицаје на природу у подручју Националног парка;
- 6) учествује у изради стручних подлога за услове заштите природе који су у вези са захватима који се планирају у подручју Националног парка;
- 7) утврђује услове у поступку конкурса за вршење допуштених дјелатности у Националном парку путем концесија и концесијских допуштења;
- 8) изводи мјере за заштиту природе у подручју Националног парка;
- 9) склапа уговоре за заштиту природних вриједности у подручју Националног парка у складу са прописима о заштити природе;
- 10) склапа уговоре о бризи над природним вриједностима у подручју Националног парка у складу са прописима о заштити природе;
- 11) издаје сагласности у вези са спровођењем мјера за које је у плану управљања одређено да их издаје Јавно предузеће;
- 12) даје мишљење за организацију приредби за које је према пропису о јавном окупљању потребна сагласност надлежног управног тијела;

- 13) координира и припрема извођење истраживачких послова у вези са Националним парком;
- 14) брине за одржавање, обнову и заштиту природних вриједности у подручју Националног парка;
- 15) брине за представљање Националног парка;
- 16) стручно помаже и савјетује власнике и кориснике земљишта у Националном парку;
- 17) осигурава доступност информација о Националном парку;
- 18) планира и одржава путове и ознаке (сигнализацију), те другу инфраструктуру која је намијењена обиласку Националног парка и за коју брине Јавно предузеће;
- 19) води посјетитеље по Националном парку;
- 20) припрема и изводи образовне програме о значају Националног парка, заштити природних вриједности, очувању пејзажне препознатљивости, културне баштине, очувању биолошке разноликости и заштити околине у Националном парку;
- 21) управља базама података о Националном парку.

На основу јавних овласти Јавно предузеће изводи непосредни надзор у подручју Националног парка.

Поред послова из претходна два става Јавно предузеће, такође, обавља следеће послове:

- 1) изводи истраживачке послове у вези са заштићеним подручјем;
- 2) сарађује са међународним организацијама са подручја заштите природе;
- 3) сарађује са институцијама/предузећима која управљају заштићеним подручјима у држави Босни и Херцеговини и у иностранству;
- 4) сарађује с организацијама и институцијама надлежним за заштиту културне баштине у припреми основа за заштиту културне баштине у подручју Националног парка;
- 5) управља с обновљеним објектима културне баштине која су уписана у регистар културне баштине и споменика културе у подручју Националног парка, а која су му посебним прописом повјерена на управљање;
- 6) прати стање пејзажних вриједности у подручју Националног парка;
- 7) изводи друге послове одређене статутом Јавног предузећа.

Поред послова из ст. 1., 2., 3. и 4. овог члана Јавном предузећу се, на основу посебне одлуке Владе, као привремена или трајна задаћа може повјерити припрема и вођење послова у вези са државним инвестирањем у капиталне објекте заштите природе у подручју Националног парка.

У случајевима уговарања управљања над природним вриједностима у Националном парку, без обзира на прописе о очувању природе, при избору управљача предност имају правна или физичка лица која имају сједиште или стално пребивалиште у Националном парку, уз услов да су за управљање стручно оспособљена.

Члан 15.

Влада Федерације БиХ ће одлучити да се природне вриједности, некретнине и ствари које служе заштити природе и управљању Националним парком, а које су у државном власништву у подручју Националног парка, дају на управљање Јавном предузећу.

V. ПЛАН УПРАВЉАЊА НАЦИОНАЛНИМ ПАРКОМ

Члан 16.

Националним парком управља Јавно предузеће на основу Плана управљања.

План управљања се доноси у складу са одредбама овог Закона и за период од 10 година.

План управљања одређује развојне смјернице, начин извођења заштите, коришћења и управљања Националним парком, те конкретније смјернице за заштиту и очување природних вриједности заштићеног подручја, уз уважавање потреба локалног становништва.

Правна и физичка лица која врше дјелатности у Националном парку дужна су се придржавати плана управљања.

Члан 17.

Јавно предузеће на основу Плана управљања за сваку годину доноси годишњи програм рада.

Програмом рада се детаљније одређују послови Јавног предузећа, начин стручне помоћи и савјетовања локалног становништва при вршењу њихових дјелатности које омогућују одржив развој у подручју Националног парка.

Јавно предузеће је дужно годишњи програм рада доставити на потврђивање федералном министру околиша и туризма (у даљем тексту: министар).

Члан 18.

Јавно предузеће је дужно сваке двије године извјештавати Владу о спровођењу плана управљања.

Након истека периода од пет година анализира се спровођење плана управљања и остварени резултати, те се према потреби врши ревизија плана управљања на начин и у поступку како је то прописано за његово доношење.

VI. ФИНАНСИРАЊЕ

Члан 19.

За вршење дјелатности Јавно предузеће добија средства:

- 1) из Буџета Федерације;
- 2) од улазница, накнада за паркирање и кампирања;
- 3) од накнада за коришћење заштићеног знака Национални парк;
- 4) од продаје сувенира, карата и др.;
- 5) од финансијских средстава добијених управљањем некретнинама и стварима;
- 6) од средстава из суфинансираних програма и пројеката који су у складу са оснивањем Националног парка;
- 7) од субвенција, донација;
- 8) из средстава локалних, државних и међународних фондова и заклада, установа и организација;
- 9) других извора у складу са овим Законом и посебним прописима.

Јавно предузеће може, такође, остваривати средства из буџета кантона и/или општина у складу са њиховим програмима у дијелу у којем су они саставни дио плана управљања Националног парка.

Оствареном добити, у складу са финансијским планом и планом управљања и годишњим програмом рада располаже Јавно предузеће.

Остварену добит Јавно предузеће је дужно намијенити, у складу са годишњим програмом рада, за:

- 1) развој властите дјелатности и откуп некретнина, првенствено земљишта у Националном парку;
- 2) за субвенције у спровођењу развојних смјерница из члана 12. овог Закона;
- 3) за накнаде везане за уговорну заштиту и бригу над природним вриједностима;
- 4) за околиску санацију објеката и деградиране околине;
- 5) за издавање публикација у вези са парком;
- 6) за друге дјелатности у складу са циљевима и намјеном Националног парка.

VII. ПОДАЦИ

Члан 20.

Податке које користи за вршење своје дјелатности Јавно предузеће осигурава властитим истраживањима и од институција које су овлашћене за скупљање података.

Државни органи, јавни заводи, агенције и друге институције и установе које располажу јавним збиркама података, дужне су податке који су јавном предузећу потребни за обављање послова из ст. 3. и 4. члана 14. овог Закона прослиједити, при чему се лични подаци штите у складу са законом.

За просљеђивање података правна лица из става 2. овог члана могу Јавном предузећу заручунати само непосредне материјалне трошкове доставе.

VIII. ОГРАНИЧЕЊА У ПРАВНОМ ПРОМЕТУ

Члан 21.

Правни промет земљишта и некретнина у Националном парку врши се у складу са чланом 24. овог Закона.

Ако власник прода некретнину у заштићеном подручју, а није поступио у складу са ставом 1. овог члана, Јавно предузеће има право тужбом против продавца и купца захтијевати поништење уговора о купопродаји у року од 90 дана од дана сазнања за склапање тог уговора, али најкасније у року од пет година од дана склапања уговора о купопродаји.

Члан 22.

Власништво над некретнинама у Националном парку може се стицати под условима прописаним овим законом и другим законима.

Страна правна или физичка лица не могу стицати право власништва у Националном парку осим ако међународним уговором није другачије одређено.

Члан 23.

Када је то нужно ради спровођења заштите и очувања заштићених природних вриједности, сматра се да постоји интерес Федерације за експропријацију или ограничење власничких и других стварних права на некретнинама у Националном парку.

Поступак експропријације права власништва некретнине спроводи се у складу са посебним прописом.

Члан 24.

Федерација је дужна на захтјев власника некретнине у заштићеном подручју за тржишну цијену откупити некретнину или понудити другу једнако вриједну некретнину, коју ради ограничења и забрана из овог закона није могуће употребљавати за дјелатност за коју се употребљавала прије заштите или се може употребљавати тек у незнатној мјери.

Власник некретнине има право понудити некретнину на продају у складу са овим чланом у року двије године од дана ступања на снагу акта који је проузроковао ограничења и забрана на некретнини.

IX. НАДЗОР

Члан 25.

Инспекцијски надзор над одредбама овог Закона, те прописа и услова издатих на основу овог закона врши надлежни инспекторат.

Спровођење одредаба овог Закона те прописа и услова издатих на основу овог Закона који се односе на дјелокруг других министарстава надзиру органи управе надлежни за наведени дјелокруг.

Непосредни надзор над спровођењем одредаба чл. 6., 7., 8. и 9. овог Закона врше, поред надлежних инспектора из претходних ст. 1. и 2. овог члана, такође, надзорници Јавног предузећа, који су као надзорничка служба заштите природе, организовани при Јавном предузећу.

У извршавању непосредног надзора при спровођењу одредаба чл. 6., 7., 8. и 9. овог Закона дужне су сарађивати и одговарајуће службе јавних сектора (шумарство, ловство) који у подручју Националног парка врше допуштене дјелатности.

Сprovedбени пропис којим се уређује организација и начин рада надзорничке службе заштите природе донијеће Јавно предузеће уз сагласност Министарства.

X. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

Новчаном казном у износу од 5.00,00 до 15.000,00 КМ биће кажњено за прекршај правно лице ако:

- прекрши забрану утврђену прописом о проглашењу подручја природе заштићеним;
- обавља радње које су забрањене одредбама овог Закона, супротно одредбама члана 6.;
- уноси нове врсте супротно одредбама овог Закона (члан 6. став 2. тач. 2. и 3.);
- поново уноси нестале животиње и биљке;
- не обавијести Министарство о проналаску минерала и фосила и не понуди продају минерала и фосила, супротно одредбама члана 8. тач. 3. и 13.;
- не понуди продају некретнина унутар заштићеног подручја прво Федерацији, на основу права прече купње, супротно одредбама члана 24.;
- не обезбједи приступ заштићеним подручјима супротно одредбама члана 10. Закона.

За прекршај из става 1. овога члана биће кажњено и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 50,00 до 3.000,00 КМ.

Новчаном казном у износу од 20,00 КМ до 1.500,00 КМ казниће се за прекршај физичко лице које изврши радње из става 1. овога члана.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Орган управе надлежан за геодетске послове извешће у дигиталном катастарском плану детаљан приказ граница Националног парка у року од једне године од ступања на снагу овог Закона.

Детаљан приказ граница из претходног става извешће се тако да се у случају да граница пролази преко половине површине парцеле (катастарске честице), као граница Националног парка утврди унутрашња граница предметне парцеле.

Члан 28.

Некретнине из члана 15. овог закона Влада ће најкасније у року од једне године од ступања на снагу овог Закона посебном одлуком пренијети на управљање Јавном предузећу.

Министар и корисници некретнина и земљишта у Националном парку, који су у државном власништву, најкасније у року од једне године од ступања на снагу овог Закона споразумом ће утврдити начин привређивања предметним некретнинама.

Члан 29.

Физичка лица која су до ступања на снагу овог Закона имала по посебним законима право вршења дјелатности и коришћења природних вриједности и добара у подручју Националног парка, исто право задржавају до уређења њихових права по овом Закону, а постојеће активности могу обављати у обиму, на начин и под условима који су одређени у пропису на основу којих су остварили право вршења активности и коришћења природних вриједности и добара.

Правна лица која су до ступања на снагу овог Закона имала по посебним законима право вршења дјелатности и коришћења природних вриједности и добара у подручју Националног парка, исто право задржавају до уређења њихових права по овом закону, а постојеће активности могу обављати у обиму, на начин и под условима који су одређени у пропису на основу којих су остварили право обављања активности и коришћења природних вриједности и добара.

Права из става 1. овог члана прецизније ће одредити по службеној дужности Министарство, у накнадно спроведеном управном поступку којим ће се утврдити које се дјелатности могу обављати у или у подручју Националног парка.

Члан 30.

Влада ће у року од 30 дана од ступања на снагу овог закона донијети одлуку о оснивању Јавног предузећа из члана 13. овог Закона и осигурати у Буџету Федерације оснивачки капитал у износу од 100.000,00 КМ.

Члан 31.

План управљања Националним парком ће се донијети у року од најкасније једне године од ступања на снагу овог Закона. План управљања Националним парком доноси Влада.

Члан 32.

Министар ће у року од једне године од ступања на снагу овог Закона донијети спроведбени пропис о начину расподеле субвенција из члана 19. став 1. тачка 7. овог Закона.

Члан 33.

Министар ће у року шест мјесеци од ступања на снагу овог Закона донијети спроведбени пропис којим ће се детаљно уредити овлашћења, организација и начин рада надзорничке службе заштите природе из члана 25. став 5. овог Закона.

Влада ће у року од најкасније шест мјесеци од ступања на снагу овог Закона донијети спроведбени пропис којим ће се детаљно уредити учествовање одговарајућих служби сектора јавних дјелатности у непосредном надзору на подручју Националног парка из члана 25. овог Закона.

Члан 34.

Федерално министарство околиша и туризма ће у року од једне године од ступања на снагу овог Закона на подручју Националног парка одредити водозаштитна подручја/зоне с условима њиховог коришћења у смислу мјера заштите, забрана и ограничења на тим подручјима.

Члан 35.

Влада ће у року од најкасније једне године од ступања на снагу овог Закона на подручју Националног парка одредити ловна подручја (ловишта) с условима њиховог коришћења, водећи рачуна да се подручје строге и усмјерене заштите с одговарајућом безбједносном (тампон) зоном одреди као неловно подручје.

Члан 36.

Детаљне границе Националног парка биће прецизиране Просторним планом посебних обиљежја од значаја за Федерацију Босне и Херцеговине.

Члан 37.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Председавајући Дома народа Парламента Федерације БиХ Стјепан Крешић, с. р.	Председавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ Сафет Софтић, с. р.
--	--

Na osnovu člana IV.B.7 a(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O NACIONALNOM PARKU "UNA"

Proglašava se Zakon o Nacionalnom parku "Una" koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 6. maja 2008. godine i na sjednici Doma naroda od 29. maja 2008. godine.

Broj 01-02-358/08
9. jula 2008. godine
Sarajevo

Predsjednica
Borjana Krišto, s. r.

ZAKON

O NACIONALNOM PARKU "UNA"

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom osniva se Nacionalni park "Una", uređuju se pitanja zaštite, unapređenja i korištenja Nacionalnog parka

"Una" (u daljnjem tekstu: Nacionalni park), upravljanja Nacionalnim parkom, te propisuju prekršaji i određuju upravne mjere za nepoštivanje odredaba ovoga Zakona.

Član 2.

Prirodne vrijednosti u području Nacionalnog parka su prirodne vrijednosti od federalnog značaja.

Prirodne vrijednosti u području Nacionalnog parka zaštićuju se provedbenim propisima u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03) (u daljnjem tekstu: Zakon).

Područja koja su značajna za očuvanje kulturne baštine u području Nacionalnog parka zaštićuju se u skladu sa Zakonom i propisima o zaštiti kulturne baštine.

II. PODRUČJE NACIONALNOG PARKA

Član 3.

U Nacionalnom parku uspostavlja se:

- a) područje stroge i usmjerene zaštite,
- b) područje usmjerenog razvoja koje uključuje područje u granicama Nacionalnog parka koje nije obuhvaćeno zonom stroge i usmjerene zaštite.

Područje stroge i usmjerene zaštite namijenjeno je postizanju ciljeva zaštite prirodnih vrijednosti, zaštiti i očuvanju prirodnog razvoja ekosistema i prirodnih procesa bez uplitanja čovjeka, zatim za očuvanje nepromijenjenih prirodnih područja, biodiverziteta, staništa biljnih i životinjskih vrsta, omogućavanje posjećivanja i rekreacije i odgojno-obrazovnim i naučnim djelatnostima u obimu i na način koji ima najmanji uticaj na prirodu.

Područje usmjerenog razvoja je, pored očuvanja prirode, kulturnih osobnosti i poljodjelskog pejzaža tradicionalne obrade tla, namijenjeno sa regionalnim specifičnostima usklađenom razvoju djelatnosti stanovništva u Nacionalnom parku, posebno na području poljoprivrede i proizvodnje hrane, šumarstva, domaćih obrta i turizma.

Na dijelovima područja stroge i usmjerene zaštite utvrđuju se zone:

- zona A (omogućuje se poljoprivreda i šumarstvo),
- zona B (omogućuje se ribolov, uzgoj ribe i rafting).

Zone su područja u kojima je, zbog zaštite tradicionalnih načina korištenja prostora u skladu sa odredbama ovog Zakona, uspostavljen poseban režim zaštite na osnovu kojeg se dopušta jači uticaj čovjeka u prirodu radi obavljanja djelatnosti poljoprivrede, šumarstva, lova i ribolova, te rekreacije, koje nisu u suprotnosti sa namjenom područja stroge i usmjerene zaštite Nacionalnog parka.

Član 4.

Nacionalni park obuhvata područje kanjonskog dijela gornjeg toka rijeke Une uzvodno od Lohova, zatim područje kanjonskog dijela donjeg toka rijeke Unac od njenog ušća u Unu uzvodno od Drvarskog polja, te međuprostor između Une i Unca. Cijelo područje Nacionalnog parka potpada pod Općinu Bihać u ukupnoj površini od 19.800 ha.

Granica Nacionalnog parka počinje na istoku na ulazu Unca u kanjon - kota 453, prolazi korito Unca, penje se do ruba kanjona i ide sjeveroistočnim rubom kanjona do kote 658, nastavlja se rubom ispod kote 757, prolazi iznad sela Luke do kote 697 kod Ljutića, dalje rubom kanjona do Pogledala iznad Martinbroda te iznad ušća Unca u Unu, nastavlja grebenom kanjona na sjever preko kote 564, kote 540, kote 539, kote 533, vrha Tuk na koti 518, kote 359 iznad mjesta Gečet, prolazi sjeverno oko Gečetske glave prema Čojluku, dalje putem R408b zapadno do velike krivine iznad Une, te dalje sjeverno uz put oko kote 358 do ceste Gorjevac - Kulen-Vakuf i dalje uz istočnu stranu ceste, te zapadno od otvorenog kopa gipsa do mjesta Pađeni, gdje granica prelazi cestu i dalje obilazi zapadnim rubom doline naselja Pađeni, Orašac i Čukovi, te prelazi cestu i dalje ide uz njen istočni rub do mjesta Dubovsko, nastavlja uz sjeverni rub lokalne ceste do kote 615 gdje se spaja sa magistralnom cestom Bihać -

Petrovac i ide dalje njezinim sjevernim rubom do kote 500 kod naselja Žežnice, zatim dalje do prve velike krivine na magistralnoj cesti iznad kote 472 gdje prelazi cestu i spušta se prema mjestu Podastrana, te dalje sjevernom stranom lokalnog puta preko kote 334 i kote 346 prema rijeci Uni koju prelazi oko 250 m nizvodno od "Dvoslapa" gdje prelazi preko magistralne ceste Ripač - D. Lapac i nastavlja istočnim rubom ceste do državnog graničnog prijelaza Užljebić, te dalje po granici sa Republikom Hrvatskom prema jugu po rijeci Uni preko Štrbačkog buka do južnog kraja kanjona Une kod kote 448, gdje se odvaja zajedno sa državnim granicom od rijeke Une prema koti 406 te dalje po trasi državne granice oko područja Kalata te se vraća na prugu Bihać - Knin sjeverno od Selišta i dalje prati trasu državne granice sa Republikom Hrvatskom do željezničkog mosta na Uni uzvodno od Martinbroda i dalje rijekom Unom do ušća Krke te dalje trasom državne granice po koritu rijeke Krke do njenog izvora gdje se odvaja od trase državne granice i penje sjeverno do ruba kanjona vodotoka Potok, pa preko kote 566 nastavlja do puta na zapadnoj strani naselja Kožlovac, te dalje južnom stranom lokalnog puta do kote 760 kod naselja Grbić, preko kote 1061, te željezničke stanice Hrnjadi, dalje uz južnu stranu stare pruge do krivine iznad mjesta Hrnjadi gdje se odvaja prema koti 815, dalje ide donjim rubom padine oko kote 655 do kanjona Unca te dalje rubom kanjona istočno od naselja Trešnjik do lokaliteta Berek i kote 453.

Područje stroge i usmjerene zaštite Nacionalnog parka obuhvata sljedeća područja unutar granica parka:

- sjeverno područje određeno je granicama Nacionalnog parka koje se nalaze sjeverozapadno od granice koja ide zapadno od mjesta Čukovi podnožjem vrha Ljutoč prema zapadu, obilazi kotu 661, preko kote 440, te dalje cestom preko kote 353, podnožjem oko kote 535,4 prema Štrbačkom buku i dolazi na rijeku Unu 150 metara uzvodno od Štrbačkog buka;
- južno područje obuhvaćeno je granicama Nacionalnog parka koje se nalaze jugoistočno od granice koja ide zapadno od kote 673 na kraju kanjona kod Pogledala, dalje na zapad prema koti 515, te na jug do ceste Kulen-Vakuf - Martinbrod, te dalje na zapad preko ušća Unca u Unu do kote 319 i zatim na jug do rijeke Une, dalje 100 metara jugozapadno i onda prema željezničkoj stanici Martinbrod, te se vraća prema rijeci Uni i oko 100 metara prije Une skreće na jug prema Martinbrodu, pa dalje na istok preko rijeke Une, kote 333, te na Unac, oko ribogojilišta i Manastira Rmanj podnožjem brda Čelije do ceste u Martinbrodu i krivinom ceste gdje se odvaja i 100 metara od ceste ide do odvojaka za željezničku stanicu.

Na određenim dijelovima područja stroge i usmjerene zaštite utvrdit će se zone A i zone B (više zona) na osnovu Prostornog plana područja posebnih obilježja koji će se za Nacionalni park izraditi po posebnom propisu (u daljnjem tekstu: Prostorni plan PPO).

Detaljnije granice između navedenih kota utvrdit će Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada).

Član 5.

Granice Nacionalnog parka i područja režima stroge zaštite iz člana 4. st. 2. i 3. prikazane su na državnoj topografskoj karti u mjerilu 1:25 000, koja je sastavni dio ovog Zakona.

Granice područja iz stava 1. ovog člana detaljno se prikazuju na digitalnom katastarskom planu.

Državna topografska karta i digitalni katastarski plan iz stava 2. ovog člana u izvornom obliku pohranjuju se u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentu FBiH) i Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, a duplikati u Kantonalnom ministarstvu prostornog uređenja, obnove, razvoja i zaštite okoline i Službi za urbanizam u Općini Bihać, te u Javnom preduzeću koje upravlja Nacionalnim parkom.

III. ZAŠTITA I RAZVOJ

1. Režimi zaštite

Član 6.

U području Nacionalnog parka nisu dopušteni zahvati i obavljanje djelatnosti u obimu i na način koji bi mogao ugroziti ciljeve osnivanja Nacionalnog parka ili nepovoljno uticati na prirodne vrijednosti u takvoj mjeri da bi se značajno promijenile one karakteristike koje su značajne za njihovo očuvanje, biološku raznolikost i vrijednost pejzaža.

U području Nacionalnog parka naročito je zabranjeno:

- 1) oštećivati ili iz prirode uzimati primjerke ugroženih divljih vrsta, osim u svrhu naučnih istraživanja;
- 2) unositi neautohtone vrste šumskog drveća i grmlja, osim za potrebe saniranja erozija ili započetog ozelenjavanja zemljišta;
- 3) unositi u vodotoke neautohtone vrste riba i druge neautohtone životinjske vrste;
- 4) namjerno puštati genetski modificirane organizme u okoliš;
- 5) loviti zaštićene, rijetke i ugrožene vrste divljači;
- 6) uzimati iz prirode životinje koje nisu određene kao divljač ili ribe, osim u svrhu naučnih istraživanja i stvaranja uvjeta zaštite životinjskih vrsta u skladu sa propisima iz područja zaštite prirode;
- 7) pošumljavati poljoprivredna zemljišta, osim ako to nalažu mjere za zaštitu od erozije ili klizišta;
- 8) isušivati ili zatrpavati vlažna staništa;
- 9) ograđivati zemljišta, osim za potrebe u poljoprivredi, šumarstvu, upravljanju vodama, izvođenju naučnih istraživanja, zaštiti prirodnih vrijednosti, te objekata kulturne baštine ili kulturnih spomenika u naseljenim područjima;
- 10) koristiti agrohemijska sredstva za uništavanje raslinja i životinja (herbicidi i insekticidi) izvan obradivih površina;
- 11) koristiti se sredstvima za zaštitu bilja izvan obradivih površina;
- 12) graditi nove individualne objekte za odmor ili za turistički smještaj, dograđivati postojeće objekte ili u turističke svrhe mijenjati namjenu postojećih objekata, osim u naseljenim područjima Orašca, Kulen-Vakufa, Martinbroda i lokalitetima koji budu za te namjene određeni Prostornim planom PPO u čiju granicu obuhvata ulazi cjelokupna površina Nacionalnog parka i Planom upravljanja Nacionalnim parkom;
- 13) mijenjati namjenu postojećih privrednih objekata za potrebe turističkog smještaja;
- 14) graditi nove i/ili dograđivati postojeće objekte za turistički smještaj, osim dogradnje postojećih objekata ako to zahtijevaju propisi za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, te gradnje objekata za njihovu okolišnu sanaciju (kanalizacija, pročistači otpadnih voda i dr.);
- 15) graditi nove hotele, motele, hotelska i apartmanska naselja, osim u naseljenim područjima koja budu za te namjene određena Prostornim planom PPO;
- 16) graditi proizvodne objekte osim objekata određenih Prostornim planom PPO i Planom upravljanja za Nacionalni park;
- 17) rekreacijske djelatnosti na vodotocima, osim na za to određenim područjima i pod uvjetima određenim u Planu upravljanja;
- 18) gospodarenje šumama u komercijalne svrhe;
- 19) graditi nove objekte i infrastrukturu za snabdijevanje energijom, osim za snabdijevanje energijom iz obnovljivih izvora (energija sunca, energija iz biomase, geotermalna energija, hidrotermalna energija, energija vodotoka) za potrebe stanovništva i djelatnosti u području parka;
- 20) graditi odlagališta otpada i odlagati otpad izvan za to određenih i uredenih mjesta za skupljanje otpada;
- 21) graditi vodne akumulacije;
- 22) graditi nove vojne objekte;
- 23) graditi nove uzletno-sletne staze;
- 24) uzlijetati i pristajati letjelicama, zmajevima, balonima ili padobranima izvan za to određenih područja;
- 25) izvoditi zahvate kojima bi se mijenjao vodni režim, oblik korita ili bilo na koji drugi način uticalo na prirodne odnose vodotoka i priobalnih zemljišta, osim ako to zahtijevaju potrebe za zaštitom obala od erozije, potrebe za snabdijevanjem pitkom vodom, potrebe za zahvate za zaštitu voda ili uvjeti za zaštitu protiv štetnog djelovanja voda;
- 26) odvoziti šljunak, pijesak i kamenje iz vodotoka i vodnih i priobalnih zemljišta, osim u obimu i količini određenoj u planu upravljanja vodnim slivom ili njegovih dijelova, ili ako su takvi zahvati nužni za uređenje vodnog režima;
- 27) iskorištavati mineralne sirovine;
- 28) izvan naseljenih područja postavljati table, natpise i druge objekte za slikovno ili zvučno obavještanje i oglašavanje, ako postavljanje nije uređeno propisima o javnim i šumskim cestama, osim tabli za označavanje turističkih i planinskih putova, te putova i staza koje su postavljene od javne ustanove za upravljanje područjem Nacionalnog parka;
- 29) usmjereno osvjetljavati prirodne vrijednosti, upotrebljavati osvijetljene reklamne panoe, svjetlosne snopove svih vrsta i oblika, mirujuće ili vrteće, usmjerene prema nebu ili prema površinama od kojih se mogu reflektirati prema nebu, osim usmjerenog osvjetljavanja objekata kulturno-historijske baštine i manjih svijetlećih reklama površine do 1 m² u naseljenim mjestima;
- 30) koristiti ceste za cestovni saobraćaj opasnim tvarima;
- 31) parkirati motorna vozila i/ili kamp-prikolice izvan za to određenih mjesta;
- 32) postavljati šatore izvan za to određenih mjesta;
- 33) paliti vatru izvan određenih i uredenih mjesta, osim nadziranog za stanovništvo u Nacionalnom parku pri obavljanju poljoprivredne djelatnosti ili paljenja drvnih otpadaka na otvorenim prostorima radi održavanja i zaštite šuma;
- 34) puštanje pasa sa povodca izvan naseljenih područja, osim pri nadzoru ili pri korištenju pasa od policije, vojske i spasilačke službe.

U području Nacionalnog parka zabranjeni su, također, zahvati i djelatnosti za koje je u postupku izrade dokumenata prostornog uređenja, planova korištenja prirodnih dobara ili pri izdavanju konkretnih upravnih akata utvrđeno da bi mogli ugroziti ciljeve osnivanja Nacionalnog parka, te da bi nepovoljno uticali na prirodne vrijednosti u takvoj mjeri da bi se bitno promijenile karakteristike koje su značajne za njihovo očuvanje, biološku i raznolikost pejzaža, te bitno ugrozile njegove ekološke, biološke vrijednosti i vrijednosti pejzaža.

Štetnost zahvata i djelatnosti iz stava 3. ovog člana utvrđuju se u postupku procjene uticaja na okoliš i drugih postupaka koji se vode u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03) i Zakonom o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03).

Član 7.

U području režima stroge i usmjerene zaštite pored zabrana iz člana 6. ovog Zakona zabranjeno je:

- 1) graditi nove objekte osim objekata privredne javne infrastrukture sa područja komunalnog privređivanja, elektronapanja, telekomunikacija i upravljanja vodama;
- 2) mijenjati namjenu postojećih objekata;
- 3) graditi zamjenske objekte osim onih namijenjenih isključivo obavljanju poljoprivredne djelatnosti u skladu

sa propisima koji uređuju obavljanje poljoprivredne djelatnosti.

U području režima stroge i usmjerene zaštite dopuštena je rekonstrukcija postojećih objekata u okviru postojećih dimenzija (gabarita) i obilježja graditeljskog naslijeda.

Izuzetno od odredaba tač. 2. i 3. stava 1. ovog člana, u području režima stroge i usmjerene zaštite dopuštene su gradnje, rekonstrukcije i zamjenske gradnje objekata na poplavnim i erozijskim područjima (klizištima) koje su nužne zbog neposredne opasnosti od prirodnih i drugih nesreća ili radi sprječavanja ili smanjenja njihovih posljedica, kao i objekti za zaštitu, spašavanje i pomoć pri prirodnim i drugim nepogodama i nesrećama.

Član 8.

U području režima stroge i usmjerene zaštite pored zabrana iz čl. 6. i 7. ovog Zakona također je zabranjeno:

- 1) izvođenje melioracijskih radova, osim sječe stabala i grmlja pri redovnom održavanju i uređivanju pašnjaka i putova na za to određenim područjima za potrebe ispaše domaćih životinja, te za uređenje postojeće mreže putova;
- 2) mijenjanje oblika i sastava površina osim u slučajevima dopuštenim ovim Zakonom;
- 3) uzimanje iz prirode minerala i fosila, osim u svrhe naučnih istraživanja i edukacije;
- 4) uzimanje iz prirode vrsta samoniklog bilja, osim u svrhe naučnih istraživanja;
- 5) napasanje stoke izvan za to određenih područja;
- 6) priređivanje javnih skupova i priredbi, osim priređivanja tradicionalnih javnih skupova i priredbi;
- 7) izvođenje vojnih vježbi, osim izuzetno za specijalističko osposobljavanje i u obimu, na lokacijama i pod uvjetima određenim u Planu upravljanja;
- 8) letenje motornim letjelicama, osim letenja u međunarodnom zračnom prostoru;
- 9) lov divljači;
- 10) lov ribe;
- 11) kupanje, kajakaštvo, rafting i druge rekreacijske djelatnosti na vodotocima;
- 12) čišćenje i pranje vozila, te ispuštanje ulja i sl.,
- 13) vožnja biciklima izvan za to određenih putova i biciklističkih staza; gradnja novih putova, osim izuzetno na način i pod uvjetima kako je to određeno Planom upravljanja.

Za uzimanje minerala ili fosila iz prirode u području režima stroge i usmjerene zaštite potrebno je pribaviti saglasnost javne ustanove za upravljanje područjem Nacionalnog parka.

Za sprječavanje širenja zaraznih bolesti i provođenje mjera upravljanja vezanih uz populacije pojedinih životinjskih vrsta na granici područja režima stroge i usmjerene zaštite utvrđuju se tampon zone.

Obuhvat i upravljačke mjere za pojedinu tampon zonu određuju se i usklađuju prema Planu upravljanja u godišnjim planovima lovno-uzgojnih aktivnosti izvedenih iz lovno-privrednih osnova za lovišta u području Nacionalnog parka.

Izuzetno od odredbe tačke 8. stav 1. ovog člana, dozvoljeno je letenje letjelicama na motorni pogon nad područjem režima stroge i usmjerene zaštite za potrebe zaštite, spašavanja i pomoći prilikom prirodnih i drugih nesreća, za potrebe održavanja Nacionalnog parka i infrastrukture u Nacionalnom parku, te eventualnog snabdijevanja posebnih objekata u skladu sa Planom upravljanja, te za potrebe meteorološke službe, geodetskih mjerenja i filmskog snimanja u reklamne svrhe.

Za letenje nad područjem stroge i usmjerene zaštite radi geodetskog i filmskog snimanja potrebno je pribaviti saglasnost javnog preduzeća.

Član 9.

Izuzetno od odredbi čl. 6., 7. i 8. ovog Zakona, u određenim zonama, koje će biti posebno utvrđene u Prostornom planu PPO, dozvoljeno je:

- 1) uređivanje poljoprivrednih površina i uređenje pristupnih putova do tih površina radi obavljanja poljoprivredne djelatnosti;
- 2) upravljanje šumskim površinama u skladu sa šumsko-privrednom osnovom ili programom za privređivanje privatnim šumama.

Izuzetno od odredbi čl. 6., 7. i 8. ovog Zakona, u zonama koje će biti posebno utvrđene Prostornim planom PPO i Planom upravljanja Nacionalnim parkom dozvoljeno je:

- 1) lov ribe;
- 2) rekonstrukcija ili zamjenska gradnja postojećih objekata za uzgoj ribe, kao i postavljanje pripadajuće opreme;
- 3) rekreacijske aktivnosti na vodi;
- 4) gradnja pristaništa u skladu sa propisima o sigurnosti riječne plovidbe;
- 5) gradnja biciklističkih i pješačkih staza;
- 6) gradnja objekata i postavljanje opreme koja je obavezna u skladu sa propisima o sigurnosti na javnim kupalištima;
- 7) priređivanje sportskih i tradicionalnih priredbi na vodotocima.

Član 10.

Federalni, kantonalni ili općinski organi, nadležni za sigurnost federalnih ili općinskih cesta i prometa na njima, mogu po dobivenom mišljenju javnog preduzeća, uspostaviti poseban režim na prometnicama unutar Nacionalnog parka na način da bez obzira na propise o javnim cestama i propise o sigurnosti cestovnog prometa, ograniče korištenje federalnih ili općinskih cesta za pojedine kategorije ili za sva vozila, osim za ona koje koriste:

- 1) vlasnici ili korisnici zemljišta u Nacionalnom parku za pristup do svojih zemljišta;
- 2) stanovništvo sa stalnim ili povremenim prebivalištem u Nacionalnom parku te njihovi gosti za pristup do njihovih prebivališta;
- 3) turisti koji koriste smještajne objekte u Nacionalnom parku za pristup objektima u kojima su smješteni ili u kojima su nastanjeni;
- 4) službe pri obavljanju upravnih poslova ili izvršavanju naloga javnog preduzeća, policija, vatrogasci, vojska, spasilačke službe, zdravstvene i veterinarske službe te pravna i fizička lica koja obavljaju prijevoz putnika u cestovnom prometu ili obavljaju prijevoz roba i usluga vezane za dopuštene djelatnosti u Nacionalnom parku.

3. Razvojne smjernice

Član 11.

Razvojne smjernice u Nacionalnom parku odnose se na uvjete vezane za projekte i investicije u Nacionalnom parku koje nisu u suprotnosti sa ciljevima proglašavanja Nacionalnog parka i koje pružaju razvojne mogućnosti lokalnom stanovništvu, prvenstveno u turizmu, poljoprivredi i proizvodnji hrane.

Razvojnim smjericama potiče se održivi razvoj prilagođen karakteristikama i prirodnim vrijednostima Nacionalnog parka koji se podržava kroz:

- 1) poticanje prirodnim vrijednostima i kulturnoj baštini prikladnih oblika turizma i rekreacije;
- 2) poticanje razvoja ruralnog prostora, poboljšanje infrastrukture seoskih gospodarstava sa uređenjem prostora i obnovom sela;
- 3) poticanje dopunskih djelatnosti u poljoprivredi koje su povezane sa ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom i uzgojem autohtonih pasmina domaćih životinja i njihovih proizvoda sa ekološkom markicom i geografskim porijeklom;
- 4) poboljšanje komunalne infrastrukture;
- 5) omogućavanje obrtničkih djelatnosti sa naglaskom na stare obrte;
- 6) zaštitom kulturne baštine;

- 7) korištenje okolišu prihvatljivih (neškodljivih) tehnologija pri prijevozu unutar Nacionalnog parka;
- 8) očuvanje biološke raznolikosti i prepoznatljivosti pejzaža;
- 9) očuvanje prirodnih vrijednosti.

Razvojne smjernice iz stava 2. ovog člana detaljnije se razrađuju u Planu upravljanja koji se za Nacionalni park izrađuje i donosi u skladu sa Zakonom.

Član 12.

Za ostvarenje razvojnih smjernica iz člana 11. ovog Zakona kao prioriteti za koje će se u Planu upravljanja Nacionalnog parka sugerirati dodjeljivanje poticaja iz budžeta ili sufinansiranje utvrđuje se:

- 1) na području turizma za:
  - poboljšanje turističke infrastrukture u smislu gradnje i obnove
  - kapaciteta prenočišta, objekata za rekreaciju, te za poboljšanje ugostiteljske ponude (prema smjernicama Prostornog plana PPO),
  - podršku projektima lokalnih zajednica u području turizma,
  - podršku projektima i programima turističkih društava/zajednica u području Nacionalnog parka,
  - podršku projektima za predstavljanje i promociju Nacionalnog parka;
- 2) na području regionalne i lokalne infrastrukture:
  - izgradnje objekata regionalne ili lokalne infrastrukture na području vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda,
  - izgradnje lokalne prometne mreže,
  - izgradnje objekata ili uređaja za korištenje energije iz obnovljivih izvora za lokalne potrebe;
- 3) na području poljoprivrede za:
  - cjelokupan razvoj ruralnih područja i obnovu sela,
  - prostorno uređenje obnove sela,
  - obnovu i uređenje pašnjaka i travnjaka,
  - poticanje privređivanja koje je usmjereno na očuvanje biološke raznolikosti i prepoznatljivosti pejzaža,
  - očuvanje autohtonih pasmina domaćih životinja i starih sorti voćaka,
  - pripremu i preradu poljoprivrednih proizvoda sa ekološkom markicom i geografskim porijeklom;
  - djelatnosti seoskog domaćinstva povezane sa tradicionalnim običajima i ponudom tradicionalnih jela;
  - razvoj turističke ponude na seoskim domaćinstvima;
- 4) na području prometa za:
  - uređivanje, usmjeravanje i ograničavanje cestovnog prometa u cilju poticanja korištenja prijevoza putnika sredstvima javnog prijevoza,
  - korištenje alternativnih prijevoznih sredstava unutar Nacionalnog parka;
- 5) na području kulturne baštine:
  - za održavanje kulturne baštine, posebno za održanje obilježja kulturnog pejzaža;
- 6) na području obrta:
  - za oživljavanje tradicijskih (starih/domaćih) obrta i razvoj okolišno prikladnih obrta;
- 7) na području biološke raznolikosti za:
  - ugovornu zaštitu,
  - brigu nad prirodnim vrijednostima,
  - obnovu prirode i prirodnih vrijednosti;
- 8) na području očuvanja pejzaža za:
  - održavanje i očuvanje pejzažne tipologije;
  - obnovu postojećih i gradnju novih objekata u skladu sa karakteristikama graditeljske baštine.

IV. UPRAVLJANJE NACIONALNIM PARKOM

Član 13.

Za upravljanje Nacionalnim parkom osnovat će se Javno preduzeće Nacionalni park "Una" (u daljnjem tekstu: Javno preduzeće).

Javno preduzeće može se baviti i privrednom djelatnošću, koja je neposredno vezana uz ostvarivanje osnovnih zadataka Javnog preduzeća s tim što vršenje privredne djelatnosti ne može biti na štetu osnovne djelatnosti Javnog preduzeća.

Osnivačka prava u Javnom preduzeću u ime Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) vršit će Vlada Federacije.

Javno preduzeće iz stava 1. ovog člana svoju djelatnost obavljat će kao javnu djelatnost.

Član 14.

Javno preduzeće obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promocije Nacionalnog parka u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzire provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja.

Javno preduzeće obavlja kao javnu službu sljedeće poslove:

- 1) priprema prijedlog plana upravljanja;
- 2) priprema godišnje programe rada na osnovu plana upravljanja, te brine o provedbi poslova iz godišnjeg plana;
- 3) priprema stručne podloge za izradu Prostornog plana Nacionalnog parka;
- 4) saraduje sa lokalnim zajednicama u postizanju ciljeva zaštite i razvoja Nacionalnog parka;
- 5) prati i analizira stanje prirode i prirodnih vrijednosti te uticaje na prirodu u području Nacionalnog parka;
- 6) učestvuje u izradi stručnih podloga za uvjete zaštite prirode koji su u vezi sa zahvatima koji se planiraju u području Nacionalnog parka;
- 7) utvrđuje uvjete u postupku konkursa za obavljanje dopuštenih djelatnosti u Nacionalnom parku putem koncesija i koncesijskih dopuštenja;
- 8) izvodi mjere za zaštitu prirode u području Nacionalnog parka;
- 9) sklapa ugovore za zaštitu prirodnih vrijednosti u području Nacionalnog parka u skladu sa propisima o zaštiti prirode;
- 10) sklapa ugovore o brizi nad prirodnim vrijednostima u području Nacionalnog parka u skladu sa propisima o zaštiti prirode;
- 11) izdaje saglasnosti vezane uz provedbu mjera za koje je u planu upravljanja određeno da ih izdaje Javno preduzeće;
- 12) daje mišljenje za organizaciju priredbi za koje je prema propisu o javnom okupljanju potrebna saglasnost nadležnog upravnog tijela;
- 13) koordinira i priprema izvođenje istraživačkih poslova u vezi sa Nacionalnim parkom;
- 14) brine za održavanje, obnovu i zaštitu prirodnih vrijednosti u području Nacionalnog parka;
- 15) brine za predstavljanje Nacionalnog parka;
- 16) stručno pomaže i savjetuje vlasnike i korisnike zemljišta u Nacionalnom parku;
- 17) osigurava dostupnost informacija o Nacionalnom parku;
- 18) planira i održava putove i oznake (signalizaciju), te drugu infrastrukturu namijenjenu obilasku Nacionalnog parka i za koju brine Javno preduzeće;
- 19) vodi posjetitelje po Nacionalnom parku;
- 20) priprema i izvodi obrazovne programe o značaju Nacionalnog parka, zaštiti prirodnih vrijednosti, očuvanju prepoznatljivosti pejzaža, kulturne baštine, očuvanju biološke raznolikosti i zaštiti okoliša u Nacionalnom parku;
- 21) upravlja bazama podataka o Nacionalnom parku.

Na osnovu javnih ovlasti Javno preduzeće vrši neposredni nadzor u području Nacionalnog parka.

Pored poslova iz prethodna dva stava Javno preduzeće, također, obavlja sljedeće poslove:

- 1) vrši istraživačke poslove u vezi sa zaštićenim područjem;
- 2) saraduje sa međunarodnim organizacijama sa područja zaštite prirode;

- 3) saraduje sa institucijama/preduzećima koja upravljaju zaštićenim područjima u državi Bosni i Hercegovini i u inozemstvu;
- 4) saraduje sa organizacijama i institucijama nadležnim za zaštitu kulturne baštine u pripremi osnova za zaštitu kulturne baštine u području Nacionalnog parka;
- 5) upravlja obnovljenim objektima kulturne baštine koja su upisana u registar kulturne baštine i spomenika kulture u području Nacionalnog parka, a koja su mu posebnim propisom povjerena na upravljanje;
- 6) prati stanje vrijednosti pejzaža u području Nacionalnog parka;
- 7) izvodi druge poslove određene statutom Javnog preduzeća.

Pored poslova iz st. 1., 2., 3. i 4. ovog člana Javnog preduzeću se, na osnovu posebne odluke Vlade, kao privremena ili trajna zadaća može povjeriti priprema i vođenje poslova u vezi sa državnim investiranjem u kapitalne objekte zaštite prirode u području Nacionalnog parka.

U slučajevima ugovaranja upravljanja nad prirodnim vrijednostima u Nacionalnom parku, bez obzira na propise o očuvanju prirode, pri izboru upravljača prednost imaju pravna ili fizička lica koja imaju sjedište ili stalno prebivalište u Nacionalnom parku, uz uslov da su za upravljanje stručno osposobljena.

Član 15.

Vlada Federacije BiH odlučit će da se prirodne vrijednosti, nekretnine i stvari koje služe zaštiti prirode i upravljanju Nacionalnim parkom, a koje su u državnom vlasništvu u području Nacionalnog parka, daju na upravljanje Javnom preduzeću.

V. PLAN UPRAVLJANJA NACIONALNIM PARKOM

Član 16.

Nacionalnim parkom upravlja Javno preduzeće na osnovu plana upravljanja.

Plan upravljanja donosi se u skladu sa odredbama ovog Zakona i za period od 10 godina.

Plan upravljanja određuje razvojne smjernice, način izvođenja zaštite, korištenja i upravljanja Nacionalnim parkom, te konkretnije smjernice za zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti zaštićenog područja, uz uvažavanje potreba lokalnog stanovništva.

Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnosti u Nacionalnom parku dužna su se pridržavati plana upravljanja.

Član 17.

Javno preduzeće na osnovu plana upravljanja za svaku godinu donosi godišnji program rada.

Programom rada detaljnije se određuju poslovi Javnog preduzeća, način stručne pomoći i savjetovanja lokalnog stanovništva pri obavljanju njihovih djelatnosti koje omogućuju održiv razvoj u području Nacionalnog parka.

Javno preduzeće dužno je godišnji program rada dostaviti na potvrđivanje federalnom ministru okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: ministar).

Član 18.

Javno preduzeće dužno je svake dvije godine obavijestiti Vladu o provođenju plana upravljanja.

Nakon isteka perioda od pet godina analizira se provedba plana upravljanja i ostvareni rezultati, te se po potrebi obavlja revizija plana upravljanja na način i u postupku kako je to propisano za njegovo donošenje.

VI. FINANSIRANJE

Član 19.

Za obavljanje djelatnosti Javno preduzeće dobiva sredstva:

- 1) iz budžeta Federacije;
- 2) od ulaznica, naknada za parkiranje i kampiranja;

- 3) od naknada za korištenje zaštićenog znaka Nacionalni park;
- 4) od prodaje suvenira, karata i dr.;
- 5) od finansijskih sredstava dobivenih upravljanjem nekretninama i stvarima;
- 6) od sredstava iz sufinansiranih programa i projekata koji su u skladu sa osnivanjem Nacionalnog parka;
- 7) od subvencija, donacija;
- 8) iz sredstava lokalnih, državnih i međunarodnih fondova i zaklada, ustanova i organizacija;
- 9) drugih izvora u skladu sa ovim Zakonom i posebnim propisima.

Javno preduzeće može, također, ostvarivati sredstva iz budžeta kantona i/ili općina u skladu sa njihovim programima u dijelu u kojem su oni sastavni dio plana upravljanja Nacionalnog parka.

Ostvarenom dobiti, u skladu sa finansijskim planom i planom upravljanja i godišnjim programom rada raspolaže Javno preduzeće.

Ostvarenu dobit Javno preduzeće dužno je namijeniti, u skladu sa godišnjim programom rada:

- 1) razvoju vlastite djelatnosti i otkupu nekretnina, prvenstveno zemljišta u Nacionalnom parku;
- 2) subvencijama u provođenju razvojnih smjernica iz člana 12. ovog Zakona;
- 3) naknadama vezanim uz ugovornu zaštitu i brigu nad prirodnim vrijednostima;
- 4) okolišnoj sanaciji objekata i degradiranog okoliša;
- 5) izdavanju publikacija u vezi sa parkom;
- 6) drugim djelatnostima u skladu sa ciljevima i namjenom Nacionalnog parka.

VII. PODACI

Član 20.

Podatke koje koristi za obavljanje svoje djelatnosti Javno preduzeće osigurava vlastitim istraživanjima i od institucija koje su ovlaštene za skupljanje podataka.

Državni organi, javni zavodi, agencije i druge institucije i ustanove koje raspolažu javnim zbirkama podataka dužne su podatke koji su Javnom preduzeću potrebni za obavljanje poslova iz st. 3. i 4. člana 14. ovog Zakona proslijediti, pri čemu se lični podaci štite u skladu sa zakonom.

Za prosljeđivanje podataka pravna lica iz stava 2. ovog člana mogu Javnom preduzeću zaračunati samo neposredne materijalne troškove dostave.

VIII. OGRANIČENJA U PRAVNOM PROMETU

Član 21.

Pravni promet zemljišta i nekretnina u Nacionalnom parku vrši se u skladu sa članom 24. ovog Zakona.

Ako vlasnik proda nekretninu u zaštićenom području, a nije postupio u skladu sa stavom 1. ovog člana, Javno preduzeće ima pravo tužbom protiv prodavca i kupca zahtijevati poništenje ugovora o kupoprodaji u roku do 90 dana od dana saznanja za sklapanje tog ugovora, ali najkasnije u roku od pet godina od dana sklapanja ugovora o kupoprodaji.

Član 22.

Vlasništvo nad nekretninama u Nacionalnom parku može se sticati pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i drugim zakonima.

Strana pravna ili fizička lica ne mogu sticati pravo vlasništva u Nacionalnom parku osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Član 23.

Kada je to nužno radi provedbe zaštite i očuvanja zaštićenih prirodnih vrijednosti, smatra se da postoji interes Federacije za eksproprijaciju ili ograničenje vlasničkih i drugih stvarnih prava na nekretninama u Nacionalnom parku.

Postupak eksproprijacije prava vlasništva nekretnine provodi se u skladu sa posebnim propisom.

Član 24.

Federacija je dužna na zahtjev vlasnika nekretnine u zaštićenom području za tržišnu cijenu otkupiti nekretninu ili ponuditi drugu jednako vrijednu nekretninu, koju zbog ograničenja i zabrana iz ovog Zakona nije moguće upotrebljavati za djelatnost za koju se upotrebljavala prije zaštite, ili se može upotrebljavati tek u neznatnoj mjeri.

Vlasnik nekretnine ima pravo ponuditi nekretninu na prodaju u skladu sa ovim članom u roku dvije godine od dana stupanja na snagu akta koji je prouzrokovao ograničenja i zabrane na nekretnini.

IX. NADZOR

Član 25.

Inspeksijski nadzor nad odredbama ovog Zakona, te propisa i uvjeta izdanih na osnovu ovog Zakona vrši nadležni inspektorat.

Provedbu odredaba ovog Zakona te propisa i uvjeta izdanih na osnovu ovog Zakona koji se odnose na djelokrug drugih ministarstava nadziru organi uprave nadležni za navedeni djelokrug.

Neposredni nadzor nad provedbom odredaba čl. 6., 7., 8. i 9. ovog Zakona vrše, pored nadležnih inspektora iz prethodnih st. 1. i 2. ovog člana također nadzornici Javnog preduzeća, koji su kao nadzornička služba zaštite prirode organizirani pri Javnom preduzeću.

U izvršavanju neposrednog nadzora pri provođenju odredaba čl. 6., 7., 8. i 9. ovog Zakona dužne su saradivati i odgovarajuće službe javnih sektora (šumarstvo, lovstvo) koji u području Nacionalnog parka obavljaju dopuštene djelatnosti.

Provedbeni propis kojim se uređuje organizacija i način rada nadzorničke službe zaštite prirode donijet će Javno preduzeće uz saglasnost Ministarstva.

X. KAZNENE ODREDBE

Član 26.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj pravno lice ako:

- prekrši zabranu utvrđenu propisom o proglašenju područja prirode zaštićenim;
- obavlja radnje koje su zabranjene odredbama ovog Zakona, suprotno odredbama člana 6.;
- unosi nove vrste suprotno odredbama ovog Zakona (član 6. stav 2. tač. 2. i 3.);
- ponovno unosi nestale životinje i biljke;
- ne obavijesti Ministarstvo o pronalasku minerala i fosila i ne ponudi prodaju minerala i fosila, suprotno odredbama člana 8. tač. 3. i 13.;
- ne ponudi prodaju nekretnina unutar zaštićenog područja prvo Federaciji, na osnovu prava preče kupnje, suprotno odredbama člana 24.;
- ne osigura pristup zaštićenim područjima suprotno odredbama člana 10. Zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana bit će kažnjeno i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 3.000,00 KM.

Novčanom kaznom u iznosu od 20,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj fizičko lice koje izvrši radnje iz stava 1. ovog člana.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27.

Organ uprave nadležan za geodetske poslove izvest će u digitalnom katastarskom planu detaljan prikaz granica Nacionalnog parka u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog Zakona.

Detaljan prikaz granica iz prethodnog stava izvest će se tako da se u slučaju da granica prolazi preko polovine površine parcele

(katastarske čestice) kao granica Nacionalnog parka utvrdi unutrašnja granica predmetne parcele.

Član 28.

Nekretnine iz člana 15. ovog Zakona Vlada će najkasnije u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog Zakona posebnom odlukom prenijeti na upravljanje Javnom preduzeću.

Ministar i korisnici nekretnina i zemljišta u Nacionalnom parku, koji su u državnom vlasništvu, najkasnije u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog Zakona sporazumom će utvrditi način privređivanja sa predmetnim nekretninama.

Član 29.

Fizička lica koja su do stupanja na snagu ovog Zakona imala po posebnim zakonima pravo obavljanja djelatnosti i korištenja prirodnih vrijednosti i dobara u području Nacionalnog parka, isto pravo zadržavaju do uređenja njihovih prava prema ovom Zakonu, a postojeće aktivnosti mogu obavljati u obimu, na način i pod uvjetima koji su određeni u propisu na osnovu kojih su ostvarili pravo obavljanja aktivnosti i korištenja prirodnih vrijednosti i dobara.

Pravna lica koja su do stupanja na snagu ovog Zakona imala po posebnim zakonima pravo obavljanja djelatnosti i korištenja prirodnih vrijednosti i dobara u području Nacionalnog parka, isto pravo zadržavaju do uređenja njihovih prava prema ovom Zakonu, a postojeće aktivnosti mogu obavljati u obimu, na način i pod uvjetima koji su određeni u propisu na osnovu kojih su ostvarili pravo obavljanja aktivnosti i korištenja prirodnih vrijednosti i dobara.

Prava iz stava 1. ovog člana preciznije će odrediti po službenoj dužnosti Ministarstvo u naknadno provedenom upravnom postupku kojim će se utvrditi koje se djelatnosti mogu obavljati u Nacionalnom parku ili u području Nacionalnog parka.

Član 30.

Vlada će u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti odluku o osnivanju Javnog preduzeća iz člana 13. ovog Zakona i osigurati u budžetu Federacije osnivački kapital u iznosu od 100.000,00 KM.

Član 31.

Plan upravljanja Nacionalnim parkom bit će donesen u roku od najkasnije jedne godine od stupanja na snagu ovog Zakona. Plan upravljanja Nacionalnim parkom donosi Vlada.

Član 32.

Ministar će u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti provedbeni propis o načinu raspodjele subvencija iz člana 19. stav 1. tačka 7. ovog Zakona.

Član 33.

Ministar će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti provedbeni propis kojim će se detaljno urediti ovlaštenja, organizacija i način rada nadzorničke službe zaštite prirode iz člana 25. stav 5. ovog Zakona.

Vlada će u roku od najkasnije šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti provedbeni propis kojim će se detaljno urediti učestvovanje odgovarajućih službi sektora javnih djelatnosti u neposrednom nadzoru na području Nacionalnog parka iz člana 25. ovog Zakona.

Član 34.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma će u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog Zakona na području Nacionalnog parka odrediti vodozaštitna područja/zone sa uvjetima njihovog korištenja u smislu mjera zaštite, zabrana i ograničenja na tim područjima.

Član 35.

Vlada će u roku od najkasnije jedne godine od stupanja na snagu ovog Zakona na području Nacionalnog parka odrediti lovna područja (lovišta) sa uvjetima njihovog korištenja, vodeći računa da se područje stroge i usmjerene zaštite sa odgovarajućom sigurnosnom (tampon) zonom odredi kao nelovno područje.

Član 36.

Detaljne granice Nacionalnog parka bit će precizirane Prostornim planom posebnih obilježja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Član 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Stjepan Krešić, s. r.	Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Safet Softić, s. r.
---	---

Temeljem članka IV.B.7 a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O NACIONALNOM PARKU "UNA"

Proglašava se Zakon o Nacionalnom parku "Una" koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 6. svibnja 2008. godine i na sjednici Doma naroda od 29. svibnja 2008. godine.

Broj 01-02-358/08
9. srpnja 2008. godine
Sarajevo

Predsjednica
Borjana Krišto, v. r.

ZAKON

O NACIONALNOM PARKU "UNA"

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom osniva Nacionalni park "Una", uređuju se pitanja zaštite, unapređenja i korištenja Nacionalnoga parka "Una" (u daljnjem tekstu: Nacionalni park), upravljanja Nacionalnim parkom, te propisuju prekršaji i određuju upravne mjere za nepoštivanje odredaba ovoga Zakona.

Članak 2.

Prirodne vrijednosti u području Nacionalnoga parka su prirodne vrijednosti od federalnoga značaja.

Prirodne vrijednosti u području Nacionalnoga parka zaštićuju se provedbenim propisima sukladno Zakonu o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03) (u daljnjem tekstu: Zakon).

Područja koja su značajna za očuvanje kulturne baštine u području Nacionalnoga parka zaštićuju se sukladno Zakonu i propisima o zaštiti kulturne baštine.

II. PODRUČJE NACIONALNOGA PARKA

Članak 3.

U Nacionalnome parku uspostavlja se:

- područje stroge i usmjerene zaštite,
- područje usmjerenog razvitka koje uključuje područje u granicama Nacionalnoga parka što nije obuhvaćeno zonom stroge i usmjerene zaštite.

Područje stroge i usmjerene zaštite namijenjeno je postizanju ciljeva zaštite prirodnih vrijednosti, zaštiti i očuvanju prirodnog razvitka ekosustava i prirodnih procesa bez uplitanja čovjeka, zatim očuvanju nepromijenjenih prirodnih područja, biodiverziteta, staništa biljnih i životinjskih vrsta, omogućavanju posjećivanja i rekreacije i odgojno-obrazovnim i znanstvenim djelatnostima u opsegu i na način koji ima najmanji utjecaj na prirodu.

Područje usmjerenoga razvitka je, pored očuvanja prirode, kulturnih osobitosti i poljodjelskog krajolika tradicionalne obrade tla, namijenjeno s regionalnim specifičnostima

usklađenom razvitku djelatnosti stanovništva u Nacionalnome parku, posebice na području poljoprivrede i proizvodnje hrane, šumarstva, domaćih obrta i turizma.

Na dijelovima područja stroge i usmjerene zaštite utvrđuju se zone:

- zona A (tu se omogućuje poljoprivreda i šumarstvo)
- zona B (tu se omogućuje ribolov, uzgoj ribe i rafting).

Zone su područja u kojima je, radi zaštite tradicionalnih načina korištenja prostora sukladno odredbama ovoga Zakona, uspostavljen posebni režim zaštite temeljem kojeg se dopušta jači utjecaj čovjeka u prirodi radi obavljanja djelatnosti poljoprivrede, šumarstva, lova i ribolova, te rekreacije, koje nisu u suprotnosti s namjenom područja stroge i usmjerene zaštite Nacionalnoga parka.

Članak 4.

Nacionalni park "Una" obuhvata područje kanjonskog dijela gornjeg toka rijeke Une uzvodno od Lohova, zatim područje kanjonskog dijela donjeg toka rijeke Unac od njenog ušća u Unu uzvodno od Drvarskog polja, te međuprostor između Une i Unca. Cijelo područje Nacionalnoga parka potpada pod Općinu Bihać u ukupnoj površini od 19.800 ha.

Granica Nacionalnoga parka Una počinje na istoku na ulazu Unca u kanjon - kota 453, prolazi korito Unca, penje se do ruba kanjona i ide sjeveroistočnim rubom kanjona do kote 658, nastavlja se rubom ispod kote 757, prolazi iznad sela Luke do kote 697 kod Ljutića, dalje rubom kanjona do Pogledala iznad Martin Broda te iznad ušća Unca u Unu, nastavlja grebenom kanjona na sjever preko kote 564, kote 540, kote 539, kote 533, vrha Tuk na koti 518, kote 359 iznad mjesta Gečet, prolazi sjeverno oko Gečetske glave prema Čojluku, dalje putem R408b zapadno do velike krivine iznad Une, te dalje sjeverno uz put oko kote 358 do ceste Gorjevac - Kulen Vakuf i dalje uz istočnu stranu ceste, te zapadno od otvorenog kopa gipsa do mjesta Pađeni, gdje granica prelazi cestu i dalje obilazi zapadnim rubom doline naselja Pađeni, Orašac i Čukovi, te prelazi cestu i dalje ide uz njen istočni rub do mjesta Dubovsko, nastavlja uz sjeverni rub lokalne ceste do kote 615 gdje se spaja s magistralnom cestom Bihać-Petrovac i ide dalje njezinim sjevernim rubom do kote 500 kod naselja Žežnice, zatim dalje do prve velike krivine na magistralnoj cesti iznad kote 472 gdje prelazi cestu i spušta se prema mjestu Podastrana, te dalje sjevernom stranom lokalnog puta preko kote 334 i kote 346 prema rijeci Uni koju prelazi oko 250 m nizvodno od "Dvoslapa" gdje prelazi preko magistralne ceste Ripač-D. Lapac i nastavlja istočnim rubom ceste do državnog graničnog prelaza Užlebić, te dalje po granici s Republikom Hrvatskom prema jugu po rijeci Uni preko Štrbačkog buka do južnog kraja kanjona Une kod kote 448, gdje se odvaja zajedno s državnom granicom od rijeke Une prema koti 406 te dalje po trasi državne granice oko područja Kalata te se vraća na prugu Bihać-Knin sjeverno od Selišta i dalje prati trasu državne granice s RH do željezničkog mosta na Uni uzvodno od Martin Broda i dalje rijekom Unom do ušća Krke te dalje trasom državne granice po koritu rijeke Krke do njezinog izvora gdje se odvaja od trase državne granice i penje sjeverno do ruba kanjona vodotoka Potok, pa preko kote 566 nastavlja do puta na zapadnoj strani naselja Kožolovac, te dalje južnom stranom lokalnog puta do kote 760 kod naselja Grbić, preko kote 1061, te željezničke stanice Hrnjadi, dalje uz južnu stranu stare pruge do krivine iznad mjesta Hrnjadi gdje se odvaja prema koti 815, dalje ide donjim rubom padine oko kote 655 do kanjona Unca te dalje rubom kanjona istočno od naselja Trešnjik do lokaliteta Berek i kote 453.

Područje stroge i usmjerene zaštite Nacionalnoga parka "Una" obuhvaća sljedeća područja unutar granica parka:

- sjeverno područje određeno je granicama Nacionalnoga parka koje se nalaze sjeverozapadno od granice koja ide zapadno od mjesta Čukovi podnožjem vrha Ljutoč prema zapadu, obilazi kotu 661, preko kote 440, te dalje cestom preko kote 353, podnožjem oko kote 535,4

- prema Štrbačkom буну и долази на ријеку Unu 150 метара узводно од Štrbačkog Бука;
- јужно подручје обухваћено је границама Националног парка које се налазе југоисточно од границе која иде западно од коте 673 на крају канјона код Pogledala, даље на запад према коти 515, те на југ до цeste Kulen Vakuf - Martin Brod, те даље на запад преко ушћа Unca у Unu до коте 319 и затим на југ до ријеке Une, даље 100 метара југо-западно и онда према жељезничкој станици Martin Brod, те се враћа према ријеци Uni и око 100 метара прије Une скреће на југ према Martin Broду, па даље на исток преко ријеке Une, коте 333, те на Unac, око ribogojilišta и Manastira Rmanj podnožjem brda Čelije до цeste у Martin Broду и krivinom цeste gdje се одваја и 100 метара од цeste иде до одвојака за жељезничку станицу.

Na одређеним дијеловима подручја строге и усмјерене заштите утврдит ће се zone A и zone B (више zona), temeljem Prostornoga plana подручја посебних обилежја који ће се за Nacionalni park изградити према посебном propisu (у даљњем тексту: Prostorni plan PPO).

Detaljnije granice između navedenih kota утврдит ће Vlada Federacije Bosne и Hercegovine (у даљњем тексту Vlada).

Чланак 5.

Granice Nacionalnoga парка и подручја режима строге заштите из чланка 4. ст. 2. и 3. приказане су на државној топографској карти у мјерилу 1:25 000, која је саставни дио овога Закона.

Granice подручја из ставка 1. овога чланка детаљно се приказују на digitalном katastarsком плану.

Državna топографска карта и digitalni katastarski plan из ставка 2. овога чланка у izvornom се облику похранују у Parlamentу Federacije Bosne и Hercegovine (у даљњем тексту: Parlament FBiH) и Federalном ministarstvu okoliша и turizma, а duplikati при Kantonалном ministarstvu prostornog uređenja, obnove, razvitka и zaštite okoline и Službi за urbanizam у Općini Bihać, те при Javnom poduzeću које управља Nacionalним parkом.

III. ZAŠTITA I RAZVITAK

1. Režimi zaštite

Чланак 6.

U подручју Nacionalnoga парка nisu допушteni zahvati и обављање дјелатности у опсегу и на начин који би mogao угрозити циљеве оснивања Nacionalnoga парка или nepovoljno utjecati на природне vrijednosti у таквој мјери да би се значајно промијениле one карактеристике које су значајне за njihovo очување, биолошку raznolikost и vrijednost krajolika.

U подручју Nacionalnoga парка нарочито је забрањено:

- 1) оштећивати или из природе узимати примјерке угрожених divljih vrsta, осим у сврху зnanstvenih истраживања;
- 2) unositi neautohtone врсте шумског дрвећа и grmlja осим за потребе saniranja erozija или započetog ozelenjavanja zemljišta;
- 3) unositi у vodotoke neautohtone врсте riba и друге neautohtone животињске врсте;
- 4) namjerno пуштати генетски modificirane организме у okoliш;
- 5) loviti заштићене, rijetke и угрожене врсте divljači;
- 6) uzimati из природе животиње које nisu одређене као divljač или ribe, осим у сврху znanstvenih истраживања и stvaranja uvjeta zaštite животињских vrsta sukladno propisima из подручја zaštite prirode;
- 7) pošumljavati poljoprivredna zemljišta, осим ако то налажу мјере за заштиту од erozije или klizišta;
- 8) isušivati или zatrpavati vlažna staništa;
- 9) ograđivati zemljišta, осим за потребе у poljoprivredi, šumarstvu, upravljanju vodama, izvođenju znanstvenih истраживања, zaštiti природних vrijednosti, те objekata kulturne baštine или kulturnih spomenika у naseljenim подручјима;

- 10) koristiti agrokemijska sredstva за уништавање raslinja и životinja (herbicidi и insekticidi) izvan обрадивих површина;
- 11) koristiti се sredstvima за заштиту bilja izvan обрадивих површина;
- 12) graditi nove individualne objekte за odmor или за turistički smještaj, dograđivati postojeće objekte или у turističke svrhe mijenjati namjenu postojećih objekata, осим у naseljenim подручјима Orašca, Kulen Vakufa, Martin Broda и lokalitetima који буду за те namjene одређени Prostornim planom подручја посебних обилежја, у чију granicu обухвата ulazi cjelokupna површина Nacionalnoga парка, и Planom upravljanja Nacionalnim parkom;
- 13) mijenjati namjenu postojećih gospodarskih objekata за потребе turističkog smještaja;
- 14) graditi nove i/ili dograđivati postojeće objekte за turistički smještaj, осим dogradnje postojećih objekata ако то zahtijevaju propisi за обављање ugostiteljske дјелатности, те gradnje objekata за njihovu okolišnu sanaciju (kanalizacija, pročištači отпадних voda и dr.);
- 15) graditi nove hotele, motele, hotelska и apartmanska naselja, осим у naseljenim подручјима која буду за те namjene одређена Prostornim planom PPO;
- 16) graditi proizvodne objekte осим objekata одређених Prostornim planom PPO и Planom upravljanja за Nacionalni park;
- 17) rekreacijske дјелатности на vodotocima, осим на за то одређеним подручјима и под uvjetima одређеним у Planu upravljanja;
- 18) gospodarenje šumama у komercijalne svrhe;
- 19) graditi nove objekte и infrastrukturu за opskrbu energijom, осим за opskrbu energijom из obnovljivih izvora (energija sunca, energija из biomase, geotermalna energija, hidrotermalna energija, energija vodotoka) за потребе stanovništva и дјелатности у подручју парка;
- 20) graditi odlagališta отпада и odlagati отпад izvan за то одређених и уређених мјеста за skupljanje отпада;
- 21) graditi vodne akumulacije;
- 22) graditi nove vojne objekte;
- 23) graditi nove uzletno-sletne staze;
- 24) uzlijetati и pristajati letjelicama, zmajevima, balonima или padobranima izvan за то одређених подручја;
- 25) изводити захвате којима би се mijenjaо vodni režim, облик korita или било на који други начин utjecalo на природне odnose vodotoka и priobalnih zemljišta, осим ако то zahtijevaju потребе за заштитом obala од erozije, потребе за opskrbom pitkom vodom, потребе за захвате за заштиту voda или uvjeti за заштиту против штетног djelovanja voda;
- 26) odvoziti šljunak, pijesak и kamenje из vodotoka и водних и priobalnih zemljišta, осим у опсегу и količini одређеној у planu upravljanja водним slivom или njegovih дијелова, или ако су такви захвати nužni за uređenje водног režима;
- 27) iskorištavati mineralne sirovine;
- 28) izvan naseljenih подручја postavljati table, natpise и друге objekte за slikovno или zvučno obavješćivanje и oglašavanje, ако postavljanje nije uređeno propisima о javnim и шумским cestama, осим tabli за označavanje turističkih и planinskih putova, те putova и staza које су postavljene од javne ustanove за upravljanje подручјем Nacionalnoga парка;
- 29) usmjereno osvjetljavati природне vrijednosti, upotrebljavati osvjetljene reklamne panoe, svjetlosne snopove svih vrsta и облика, mirujuće или vrteče, usmjerene prema neбу или prema поврšinama од којих се могу reflektirati prema neбу, осим usmjerenog osvjetljavanja objekata kulturno-povjesne baštine и manjih svijetlećih reklama површине до 1 m² у naseljenim мјестима;
- 30) koristiti prometnice за tranzitni promet opasnim tvarima;

- 31) parkirati motorna vozila i/ili kamp-prikolice izvan za to određenih mjesta;
- 32) postavljati šatore izvan za to određenih mjesta;
- 33) paliti vatru izvan određenih i uređenih mjesta, osim nadziranog za stanovništvo u Nacionalnom parku pri obavljanju poljoprivredne djelatnosti ili paljenja drvnih otpadaka na otvorenim prostorima radi održavanja i zaštite šuma;
- 34) puštanje pasa s povodca izvan naseljenih područja, osim pri nadzoru ili pri korištenju pasa od policije, vojske i spasilačke službe.

U području Nacionalnoga parka zabranjeni su, također, zahvati i djelatnosti za koje je u postupku izrade dokumenata prostornog uređenja, planova korištenja prirodnih dobara ili pri izdavanju konkretnih upravnih akata utvrđeno da bi mogli ugroziti ciljeve osnivanja Nacionalnoga parka, te da bi nepovoljno utjecali na prirodne vrijednosti u takvoj mjeri da bi se bitno promijenile karakteristike koje su značajne za njihovo očuvanje, biološku raznolikost i raznolikost krajolika, te bitno ugrozile njegove ekološke, biološke vrijednosti i vrijednosti krajolika.

Štetnost zahvata i djelatnosti iz stavka 3. ovoga članka utvrđuju se u postupku procjene utjecaja na okoliš i drugih postupaka koji se vode sukladno Zakonu o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03) i Zakonu o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03).

Članak 7.

U području režima stroge i usmjerene zaštite pored zabrana iz članka 6. ovoga Zakona zabranjeno je:

- 1) graditi nove objekte osim objekata gospodarske javne infrastrukture s područja komunalnog gospodarstva, elektro-napajanja, telekomunikacija i upravljanja vodama;
- 2) mijenjati namjenu postojećih objekata;
- 3) graditi zamjenske objekte osim onih namijenjenih isključivo obavljanju poljoprivredne djelatnosti sukladno propisima koji uređuju obavljanje poljoprivredne djelatnosti.

U području režima stroge i usmjerene zaštite dopuštena je rekonstrukcija postojećih objekata u okviru postojećih dimenzija (gabarita) i obilježja graditeljskog naslijeđa.

Iznimno od odredaba toč. 2. i 3. stavka 1. ovoga članka, u području režima stroge i usmjerene zaštite dopuštene su gradnje, rekonstrukcije i zamjenske gradnje objekata na poplavnim i erozijskim područjima (klizištima) koje su nužne zbog izravne opasnosti od prirodnih i drugih nesreća ili radi sprječavanja ili smanjenja njihovih posljedica, kao i objekti za zaštitu, spašavanje i pomoć pri prirodnim i drugim nepogodama i nesrećama.

Članak 8.

U području režima stroge i usmjerene zaštite pored zabrana iz čl. 6. i 7. ovoga Zakona također je zabranjeno:

- 1) izvođenje melioracijskih radova, osim sječe stabala i gmlja pri redovitom održavanju i uređivanju pašnjaka i putova na za to određenim područjima za potrebe ispaše domaćih životinja, te za uređenje postojeće mreže putova;
- 2) mijenjanje oblika i sastava površina osim u slučajevima dopuštenim ovim Zakonom;
- 3) uzimanje iz prirode minerala i fosila, osim u svrhe znanstvenih istraživanja i edukacije;
- 4) uzimanje iz prirode vrsta samoniklog bilja, osim u svrhe znanstvenih istraživanja;
- 5) napasanje stoke izvan za to određenih područja;
- 6) priređivanje javnih skupova i priredbi, osim priređivanja tradicionalnih javnih skupova i priredbi;
- 7) izvođenje vojnih vježbi, osim iznimno za specijalističko osposobljavanje i u opsegu, na lokacijama i pod uvjetima određenim u Planu upravljanja;

- 8) letenje motornim letjelicama, osim letenja u međunarodnom zračnom prometu;
- 9) lov divljači;
- 10) lov ribe;
- 11) kupanje, kajakaštvo, rafting i druge rekreacijske djelatnosti na vodotocima;
- 12) čišćenje i pranje vozila, te ispuštanje ulja i sl.;
- 13) vožnja biciklima izvan za to određenih putova i biciklističkih staza; gradnja novih putova, osim iznimno na način i pod uvjetima kako je to određeno Planom upravljanja;

Za uzimanje minerala ili fosila iz prirode u području režima stroge i usmjerene zaštite potrebno je pribaviti suglasnost javne ustanove za upravljanje područjem Nacionalnoga parka.

Za sprječavanje širenja zaraznih bolesti i provođenje mjera upravljanja vezanih uz populacije pojedinih životinjskih vrsta na granici područja režima stroge i usmjerene zaštite utvrđuju se tampon zone.

Obuhvat i upravljačke mjere za pojedinu tampon zonu određuju se i usklađuju prema Planu upravljanja u godišnjim planovima lovno-uzgojnih aktivnosti izvedenih iz lovno-gospodarskih osnova za lovišta u području Nacionalnoga parka.

Iznimno od odredbe točke 8. stavka 1. ovoga članka dozvoljeno je letenje letjelicama na motorni pogon nad područjem režima stroge i usmjerene zaštite za potrebe zaštite, spašavanja i pomoći prilikom prirodnih i drugih nesreća, za potrebe održavanja Nacionalnoga parka i infrastrukture u Nacionalnome parku, te eventualne opskrbe posebnih objekata sukladno Planu upravljanja, te za potrebe meteorološke službe, geodetskih mjerenja i filmskog snimanja u reklamne svrhe.

Za letenje nad područjem stroge i usmjerene zaštite radi geodetskog i filmskog snimanja potrebno je pribaviti suglasnost javnoga poduzeća.

Članak 9.

Iznimno od odredbi čl. 6., 7. i 8. ovoga Zakona u određenim zonama, koje će biti posebno utvrđene u Prostornome planu PPO, dozvoljeno je:

- 1) uređivanje poljoprivrednih površina i uređenje pristupnih putova do tih površina radi obavljanja poljoprivredne djelatnosti;
- 2) upravljanje šumskim površinama sukladno šumsko-gospodarskoj osnovi ili programu za gospodarenje privatnim šumama.

Iznimno od odredbi čl. 6., 7. i 8. ovoga Zakona u zonama koje će biti posebno utvrđene Prostornim planom PPO i Planom upravljanja Nacionalnim parkom dozvoljeno je:

- 1) lov ribe;
- 2) rekonstrukcija ili zamjenska gradnja postojećih objekata za uzgoj ribe, kao i postavljanje pripadajuće opreme;
- 3) rekreacijske aktivnosti na vodi;
- 4) gradnja pristaništa sukladno propisima o sigurnosti riječne plovidbe;
- 5) gradnja biciklističkih i pješačkih staza;
- 6) gradnja objekata i postavljanje opreme koja je obavezna sukladno propisima o sigurnosti na javnim kupalištima
- 7) priređivanje sportskih i tradicionalnih priredbi na vodotocima.

Članak 10.

Federalna, kantonalna ili općinska tijela, mjerodavna za sigurnost federalnih ili općinskih cesta i prometa na njima, mogu po dobivenom mišljenju javnoga poduzeća, uspostaviti posebni režim na prometnicama unutar Nacionalnoga parka na način da bez obzira na propise o javnim cestama i propise o sigurnosti cestovnog prometa, ograniče korištenje federalnih ili općinskih cesta za pojedine kategorije ili za sva vozila, osim za ona koje koriste:

- 1) vlasnici ili korisnici zemljišta u Nacionalnome parku za pristup do svojih zemljišta;

- 2) stanovništvo sa stalnim ili povremenim prebivalištem u Nacionalnome parku te njihovi gosti za pristup do njihovih prebivališta;
- 3) turisti koji koriste smještajne objekte u Nacionalnome parku za pristup objektima u kojima su smješteni ili u kojima su nastanjeni;
- 4) službe pri obavljanju upravnih poslova ili izvršavanju naloga javnoga poduzeća, policija, vatrogasci, vojska, spasilačke službe, zdravstvene i veterinarske službe, te pravne i fizičke osobe koje obavljaju prijevoz putnika u cestovnom prometu ili obavljaju prijevoz roba i usluga vezanih uz dopuštene djelatnosti u Nacionalnome parku.

3. Razvojne smjernice

Članak 11.

Razvojne smjernice u Nacionalnome parku odnose se na uvjete vezane uz projekte i investicije u Nacionalnome parku koje nisu u suprotnosti s ciljevima proglašavanja Nacionalnoga parka i koje pružaju razvojne mogućnosti lokalnom stanovništvu, poglavito u turizmu, poljoprivredi i proizvodnji hrane.

Razvojnim smjernicama potiče se održivi razvitak prilagođen karakteristikama i prirodnim vrijednostima Nacionalnoga parka koji se podržava kroz:

- 1) poticanje prirodnim vrijednostima i kulturnoj baštini prikladnih oblika turizma i rekreacije;
- 2) poticanje razvitka ruralnoga prostora, poboljšanje infrastrukture seoskih gospodarstava s uređenjem prostora i obnovom sela;
- 3) poticanje dopunskih djelatnosti u poljoprivredi koje su povezane s ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom i uzgojem autohtonih pasmina domaćih životinja i njihovih proizvoda s ekološkom markicom i zemljopisnim podrijetlom;
- 4) poboljšanje komunalne infrastrukture;
- 5) omogućavanje obrtničkih djelatnosti s naglaskom na stare obrte;
- 6) zaštitu kulturne baštine;
- 7) korištenje okolišu prihvatljivih (neškodljivih) tehnologija pri prijevozu unutar Nacionalnoga parka;
- 8) očuvanje biološke raznolikosti i prepoznatljivosti krajolika;
- 9) očuvanje prirodnih vrijednosti.

Razvojne smjernice iz stavka 2. ovoga članka detaljnije se razrađuju u Planu upravljanja koji se za Nacionalni park izrađuje i donosi sukladno Zakonu.

Članak 12.

Za ostvarenje razvojnih smjernica iz članka 11. ovoga Zakona kao prioriteti za koje će se u Planu upravljanja Nacionalnoga parka sugerirati dodjeljivanje poticaja iz proračuna ili sufinansiranje utvrđuje se:

- 1) na području turizma:
  - za poboljšanje turističke infrastrukture u smislu gradnje i obnove kapaciteta prenoćišta, objekata za rekreaciju, te za poboljšanje ugostiteljske ponude (prema smjernicama Prostornoga plana PPO);
  - za potporu projektima lokalnih zajednica u području turizma;
  - za potporu projektima i programima turističkih društava/zajednica u području Nacionalnoga parka;
  - za potporu projektima za predstavljane i promidžbu Nacionalnoga parka;
- 2) na području regionalne i lokalne infrastrukture:
  - izgradnje objekata regionalne ili lokalne infrastrukture na području vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda;
  - izgradnje lokalne prometne mreže;
  - izgradnje objekata ili uređaja za korištenje energije iz obnovljivih izvora za lokalne potrebe.
- 3) na području poljoprivrede za:
  - cjelovit razvitak ruralnih područja i obnovu sela;

- prostorno uređenje obnove sela;
- obnovu i uređenje pašnjaka i travnjaka;
- poticanje gospodarenja koje je usmjereno na očuvanje biološke raznolikosti i prepoznatljivosti krajolika;
- očuvanje autohtonih pasmina domaćih životinja i starih sorti voćaka;
- pripremu i preradu poljoprivrednih proizvoda s ekološkom markicom i zemljopisnim podrijetlom;
- djelatnosti seoskog domaćinstva povezane s tradicionalnim običajima i ponudom tradicionalnih jela;
- razvitak turističke ponude na seoskim domaćinstvima;

4) na području prometa za:

- uređivanje, usmjeravanje i ograničavanje cestovnog prometa radi poticanja korištenja prijevoza putnika sredstvima javnoga prijevoza;
- korištenje alternativnih prijevoznih sredstava unutar Nacionalnoga parka;

5) na području kulturne baštine:

- za održavanje kulturne baštine, posebice za održanje obilježja kulturnoga krajolika;

6) na području obrta:

- za oživljavanje tradicijskih (starih/domaćih) obrta i razvitak okolišno prikladnih obrta;

7) na području biološke raznolikosti za:

- ugovornu zaštitu;
- skrbništvo nad prirodnim vrijednostima;
- obnovu prirode i prirodnih vrijednosti;

8) na području očuvanja krajolika za:

- održavanje i očuvanje pejzažne tipologije;
- obnovu postojećih i gradnju novih objekata sukladno karakteristikama graditeljske baštine.

IV. UPRAVLJANJE NACIONALNIM PARKOM

Članak 13.

Za upravljanje Nacionalnim parkom osnovat će se Javno poduzeće Nacionalni park "Una" (u daljnjem tekstu: Javno poduzeće).

Javno poduzeće može se baviti i gospodarskom djelatnošću, koja je izravno vezana uz ostvarivanje osnovnih zadaća Javnoga poduzeća s tim što vršenje gospodarske djelatnosti ne može biti na štetu osnovne djelatnosti Javnoga poduzeća.

Osnivačka prava u Javnome poduzeću u ime Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) vršit će Vlada Federacije.

Javno poduzeće iz stavka 1. ovoga članka svoju djelatnost obavljat će kao javnu djelatnost.

Članak 14.

Javno poduzeće obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promicanja Nacionalnoga parka radi zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzire provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja.

Javno poduzeće obavlja kao javnu službu sljedeće poslove:

- 1) priprema prijedlog plana upravljanja;
- 2) priprema godišnje programe rada temeljem plana upravljanja, te skrbi o provedbi poslova iz godišnjeg plana;
- 3) priprema stručne podloge za izradu Prostornoga plana Nacionalnoga parka;
- 4) surađuje s lokalnim zajednicama u postizanju ciljeva zaštite i razvitka Nacionalnoga parka;
- 5) prati i analizira stanje prirode i prirodnih vrijednosti te utjecaje na prirodu u području Nacionalnoga parka;
- 6) sudjeluje u izradi stručnih podloga za uvjete zaštite prirode koji su u svezi sa zahvatima što se planiraju u području Nacionalnoga parka;

- 7) utvrđuje uvjete u postupku natječaja za obavljanje dopuštenih djelatnosti u Nacionalnome parku putem koncesija i koncesijskih dopuštenja;
- 8) izvodi mjere za zaštitu prirode u području Nacionalnoga parka;
- 9) sklapa ugovore za zaštitu prirodnih vrijednosti u području Nacionalnoga parka sukladno propisima o zaštiti prirode;
- 10) sklapa ugovore o skrbništvu nad prirodnim vrijednostima u području Nacionalnoga parka sukladno propisima o zaštiti prirode;
- 11) izdaje suglasnosti vezane uz provedbu mjera za koje je u planu upravljanja određeno da ih izdaje Javno poduzeće;
- 12) daje mišljenje za organizaciju priredbi za koje je prema propisu o javnome okupljanju potrebna suglasnost mjerodavnoga upravnog tijela;
- 13) koordinira i priprema izvođenje istraživačkih poslova u svezi s Nacionalnim parkom;
- 14) skrbi za održavanje, obnovu i zaštitu prirodnih vrijednosti u području Nacionalnoga parka;
- 15) skrbi za predstavljanje Nacionalnoga parka;
- 16) stručno pomaže i savjetuje vlasnike i korisnike zemljišta u Nacionalnome parku;
- 17) osigurava dostupnost informacija o Nacionalnome parku;
- 18) planira i održava putove i oznake (signalizaciju), te drugu infrastrukturu namijenjenu obilasku Nacionalnoga parka i za koju skrbi Javno poduzeće;
- 19) vodi posjetitelje po Nacionalnome parku;
- 20) priprema i izvodi obrazovne programe o značaju Nacionalnoga parka, zaštiti prirodnih vrijednosti, očuvanju prepoznatljivosti krajolika, kulturne baštine, očuvanju biološke raznolikosti i zaštiti okoliša u Nacionalnome parku;
- 21) upravlja bazama podataka o Nacionalnome parku.

Temeljem javnih ovlasti Javno poduzeće vrši izravni nadzor u području Nacionalnoga parka.

Pored poslova iz prethodna dva stavka Javno poduzeće, također, obavlja sljedeće poslove:

- 1) vrši istraživačke poslove u svezi sa zaštićenim područjem;
- 2) surađuje s međunarodnim organizacijama s područja zaštite prirode;
- 3) surađuje s institucijama/poduzećima koja upravljaju zaštićenim područjima u državi Bosni i Hercegovini i u inozemstvu;
- 4) surađuje s organizacijama i institucijama mjerodavnim za zaštitu kulturne baštine u pripremi osnova za zaštitu kulturne baštine u području Nacionalnoga parka;
- 5) upravlja obnovljenim objektima kulturne baštine koja su upisana u registar kulturne baštine i spomenika kulture u području Nacionalnoga parka, a koja su mu posebnim propisom povjerena na upravljanje;
- 6) prati stanje vrijednosti krajolika u području Nacionalnoga parka;
- 7) izvodi druge poslove određene statutom Javnoga poduzeća.

Pored poslova iz st. 1., 2., 3. i 4. ovoga članka Javnom poduzeću se, temeljem posebne odluke Vlade, kao privremena ili trajna zadaća može povjeriti priprema i vođenje poslova u svezi s državnim investiranjem u kapitalne objekte zaštite prirode u području Nacionalnoga parka.

U slučajevima ugovaranja skrbništva nad prirodnim vrijednostima u Nacionalnome parku, bez obzira na propise o očuvanju prirode, pri izboru skrbnika prednost imaju pravne ili fizičke osobe koje imaju sjedište ili stalno prebivalište u Nacionalnome parku, uz uvjet da su za skrbništvo stručno osposobljene.

Članak 15.

Vlada Federacije BiH će odlučiti da se prirodne vrijednosti, nekretnine i stvari koje služe zaštiti prirode i upravljanju Nacionalnim parkom, a koje su u državnome vlasništvu u

području Nacionalnoga parka, daju na upravljanje Javnom poduzeću.

V. PLAN UPRAVLJANJA NACIONALNIM PARKOM

Članak 16.

Nacionalnim parkom upravlja Javno poduzeće na temelju plana upravljanja.

Plan upravljanja donosi se sukladno odredbama ovoga Zakona i za razdoblje od deset godina.

Plan upravljanja određuje razvojne smjernice, način izvođenja zaštite, korištenja i upravljanja Nacionalnim parkom, te konkretnije smjernice za zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti zaštićenog područja, uz uvažavanje potreba lokalnoga stanovništva.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u Nacionalnome parku dužne su se pridržavati Plana upravljanja.

Članak 17.

Javno poduzeće na temelju plana upravljanja za svaku godinu donosi godišnji program rada.

Programom rada detaljnije se određuju poslovi Javnoga poduzeća, način stručne pomoći i savjetovanja lokalnog stanovništva pri obavljanju njihovih djelatnosti koje omogućuju održiv razvitak u području Nacionalnoga parka.

Javno poduzeće dužno je godišnji program rada dostaviti na potvrđivanje federalnom ministru okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 18.

Javno poduzeće dužno je svake dvije godine izvijestiti Vladu o provođenju plana upravljanja.

Nakon proteka razdoblja od pet godina analizira se provedba plana upravljanja i ostvareni rezultati, te se po potrebi obavlja revizija plana upravljanja na način i u postupku kako je to propisano za njegovo donošenje.

VI. FINANCIRANJE

Članak 19.

Za obavljanje djelatnosti Javno poduzeće dobiva sredstva:

- 1) iz proračuna Federacije;
- 2) od ulaznica, naknada za parkiranje i kampiranje;
- 3) od naknada za korištenje zaštićenog znaka Nacionalni park;
- 4) od prodaje suvenira, karata i dr.;
- 5) od finansijskih sredstava dobivenih upravljanjem nekretninama i stvarima;
- 6) od sredstava iz sufinanciranih programa i projekata koji su sukladni osnivanju Nacionalnoga parka;
- 7) od subvencija, donacija;
- 8) iz sredstava lokalnih, državnih i međunarodnih fondova i zaklada, ustanova i organizacija;
- 9) drugih izvora sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima.

Javno poduzeće može, također, ostvarivati sredstva iz proračuna kantona i/ili općina sukladno njihovim programima u dijelu u kojem su oni sastavni dio plana upravljanja Nacionalnoga parka.

Ostvarenom dobiti, sukladno finansijskom planu i planu upravljanja i godišnjem programu rada, raspolaže Javno poduzeće.

Ostvarenu dobit Javno poduzeće je dužno namijeniti, sukladno godišnjem programu rada:

- 1) razvitku vlastite djelatnosti i otkupu nekretnina, poglavito zemljišta u Nacionalnome parku;
- 2) subvencijama u provođenju razvojnih smjernica iz članka 12. ovoga Zakona;
- 3) naknadama vezanim uz ugovornu zaštitu i brigu nad prirodnim vrijednostima;
- 4) okolišnoj sanaciji objekata i degradiranog okoliša;
- 5) izdavanju publikacija u svezi s parkom;

- 6) drugim djelatnostima sukladno ciljevima i namjeni Nacionalnoga parka.

VII. PODACI

Članak 20.

Podatke koje koristi za obavljanje svoje djelatnosti Javno poduzeće osigurava vlastitim istraživanjima i od institucija koje su ovlaštene za skupljanje podataka.

Državna tijela, javni zavodi, agencije i druge institucije i ustanove koje raspolažu javnim zbirkama podataka dužne su podatke što su javnom poduzeću potrebni za obavljanje poslova iz st. 3. i 4. članka 14. ovoga Zakona prosljediti, pri čemu se osobni podaci štite sukladno Zakonu.

Za prosljeđivanje podataka pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka mogu Javnom poduzeću zaračunati samo izravne materijalne troškove dostave.

VIII. OGRANIČENJA U PRAVNOME PROMETU

Članak 21.

Pravni promet zemljišta i nekretnina u Nacionalnom parku vrši se sukladno članku 24. ovoga Zakona.

Ako vlasnik proda nekretninu u zaštićenom području, a nije postupio sukladno stavku 1. ovoga članka, Javno poduzeće ima pravo tužbom protiv prodavatelja i kupca zahtijevati poništenje ugovora o kupoprodaji u roku od 90 dana od dana saznanja za sklapanje tog ugovora, ali najkasnije u roku od pet godina od dana sklapanja ugovora o kupoprodaji.

Članak 22.

Vlasništvo nad nekretninama u Nacionalnome parku može se stjecati pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i drugim Zakonima.

Strane pravne ili fizičke osobe ne mogu stjecati pravo vlasništva u Nacionalnome parku osim ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 23.

Kada je to nužno radi provedbe zaštite i očuvanja zaštićenih prirodnih vrijednosti, smatra se da postoji interes Federacije za izvlaštenje ili ograničenje vlasničkih i drugih stvarnih prava na nekretninama u Nacionalnome parku.

Postupak izvlaštenja prava vlasništva nekretnine provodi se sukladno posebnom propisu.

Članak 24.

Federacija je dužna na zahtjev vlasnika nekretnine u zaštićenom području za tržišnu cijenu otkupiti nekretninu ili ponuditi drugu jednako vrijednu nekretninu, koju zbog ograničenja i zabrana iz ovoga Zakona nije moguće upotrebljavati za djelatnost za koju se upotrebljavala prije zaštite, ili se može upotrebljavati tek u neznatnoj mjeri.

Vlasnik nekretnine ima pravo ponuditi nekretninu na prodaju sukladno ovome članku u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu akta koji je prouzročio ograničenja i zabrane na nekretnini.

IX. NADZOR

Članak 25.

Inspekcijski nadzor nad odredbama ovoga Zakona, te propisa i uvjeta izdanih temeljem ovoga Zakona vrši mjerodavni inspektorat.

Provedbu odredaba ovoga Zakona te propisa i uvjeta izdanih temeljem ovoga Zakona koji se odnose na djelokrug drugih ministarstava nadziru tijela uprave mjerodavni za navedeni djelokrug.

Izravni nadzor nad provedbom odredaba čl. 6., 7., 8. i 9. ovoga Zakona obavljaju, pored mjerodavnih inspektora iz prethodnih stavaka 1. i 2. ovoga članka također nadzornici Javnoga poduzeća, koji su kao nadzornička služba zaštite prirode organizirani pri Javnom poduzeću.

U izvršavanju izravnoga nadzora pri provođenju odredaba čl. 6., 7., 8. i 9. ovoga Zakona dužne su surađivati i odgovarajuće službe javnih sektora (šumarstvo, lovstvo) koje u području Nacionalnoga parka obavljaju dopuštene djelatnosti.

Provedbeni propis kojim se uređuje ustrojstvo i način rada nadzorničke službe zaštite prirode donijet će Javno poduzeće uz suglasnost Ministarstva.

X. KAZNE NE ODREDBE

Članak 26.

Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj pravna osoba ako:

- prekrši zabranu utvrđenu propisom o proglašenju područja prirode zaštićenim;
- obavlja radnje koje su zabranjene odredbama ovoga Zakona; protivno odredbama članka 6.;
- unosi nove vrste oprečno odredbama ovoga Zakona (članak 6., stavak 2., toč. 2. i 3.);
- ponovno unosi nestale životinje i biljke;
- ne obavijesti Ministarstvo o pronalasku minerala i fosila, i ne ponudi prodaju minerala i fosila, protivno odredbama članka 8. toč. 3. i 13.;
- ne ponudi prodaju nekretnina unutar zaštićenog područja prvo Federaciji, temeljem prava preče kupnje, protivno odredbama članka 24.;
- ne osigura pristup zaštićenim područjima protivno odredbama članka 10. Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka bit će kažnjena i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 50,00 KM do 3.000,00 KM.

Novčanom kaznom u iznosu od 20,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjena za prekršaj fizička osoba koja izvrši radnje iz stavka 1. ovoga članka.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Tijelo uprave mjerodavno za geodetske poslove izvest će u digitalnome katastarskom planu detaljan prikaz granica Nacionalnoga parka u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Detaljan prikaz granica iz prethodnoga stavka izvest će se tako da se u slučaju da granica prolazi preko polovice površine parcele (katastarske čestice) kao granica Nacionalnog parka utvrdi unutarnja granica predmetne parcele.

Članak 28.

Nekretnine iz članka 15. ovoga Zakona Vlada će najkasnije u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovoga Zakona posebnom odlukom prenijeti na upravljanje Javnom poduzeću.

Ministar i korisnici nekretnina i zemljišta u Nacionalnome parku, koji su u državnom vlasništvu, najkasnije u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovoga Zakona sporazumom će utvrditi način gospodarenja predmetnim nekretninama.

Članak 29.

Fizičke osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona imale po posebnim Zakonima pravo obavljanja djelatnosti i korištenja prirodnih vrijednosti i dobara u području Nacionalnoga parka, isto pravo zadržavaju do uređenja njihovih prava po ovom Zakonu, a postojeće aktivnosti mogu obavljati u opsegu, na način i pod uvjetima koji su određeni u propisu na temelju kojih su ostvarili pravo obavljanja aktivnosti i korištenja prirodnih vrijednosti i dobara.

Pravne osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona imale po posebnim Zakonima pravo obavljanja djelatnosti i korištenja prirodnih vrijednosti i dobara u području Nacionalnoga parka isto pravo zadržavaju do uređenja njihovih prava po ovom Zakonu, a postojeće aktivnosti mogu obavljati u opsegu, na način i pod uvjetima koji su određeni u propisu na temelju kojih su ostvarili pravo obavljanja aktivnosti i korištenja prirodnih vrijednosti i dobara.

Prava iz stavka 1. ovoga članka preciznije će odrediti po službenoj dužnosti Ministarstvo, u naknadno provedenom upravnom postupku kojim će se utvrditi koje se djelatnosti mogu obavljati u Nacionalnome parku ili u području Nacionalnoga parka.

Članak 30.

Vlada će u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti odluku o osnivanju Javnoga poduzeća iz članka 13. ovoga Zakona i osigurati u proračunu Federacije osnivački kapital u iznosu od 100.000,00 KM.

Članak 31.

Plan upravljanja Nacionalnim parkom bit će donesen u roku od najkasnije jedne godine od stupanja na snagu ovoga Zakona. Plan upravljanja Nacionalnim parkom donosi Vlada.

Članak 32.

Ministar će u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti provedbeni propis o načinu raspodjele subvencija iz članka 19. stavak 1. točka 7. ovoga Zakona.

Članak 33.

Ministar će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti provedbeni propis kojim će se detaljno urediti ovlasti, ustrojstvo i način rada nadzorničke službe zaštite prirode iz članka 25. stavak 5. ovoga Zakona.

Vlada će u roku od najkasnije šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti provedbeni propis kojim će se detaljno urediti sudjelovanje odgovarajućih službi sektora javnih djelatnosti u izravnome nadzoru na području Nacionalnoga parka iz članka 25. ovoga Zakona.

Članak 34.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma će u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovoga Zakona na području Nacionalnoga parka odrediti vodozaštitna područja/zone s uvjetima njihova korištenja u smislu mjera zaštite, zabrana i ograničenja na tim područjima.

Članak 35.

Vlada će u roku od najkasnije jedne godine od stupanja na snagu ovoga Zakona na području Nacionalnoga parka odrediti lovna područja (lovišta) s uvjetima njihova korištenja, vodeći računa da se područje stroge i usmjerene zaštite s odgovarajućom sigurnosnom (tampon) zonom odredi kao nelovno područje.

Članak 36.

Detaljne granice Nacionalnoga parka bit će precizirane prostornim planom posebnih obilježja od značaja za Federaciju BiH.

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Stjepan Krešić, v. r.	Predsjedatelj Zastupničkoga doma Parlamenta Federacije BiH Safet Softić, v. r.
---	--

ВЛАДА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

791

На основу члана 19. став 2. Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и члана 11. став 6. Закона о приватизацији предузећа ("Службене новине Федерације БиХ", број 27/97, 8/99, 32/00, 45/00, 54/00, 61/01, 27/02, 33/02, 28/04, 44/04 и 42/06), на приједлог Агенције за приватизацију у Федерацији Босне и Херцеговине, Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 62. сједници одржаној 10. јула 2008. године, доноси

ОДЛУКУ

О ПРОДАЈИ ДИЈЕЛА ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА У ПРЕДУЗЕЋУ УНИС-УДРУЖЕНА МЕТАЛНА ИНДУСТРИЈА Д.Д. САРАЈЕВО

I.

Овом Одлуком утврђује се продаја дијела државног капитала у предузећу УНИС-УДРУЖЕНА МЕТАЛНА ИНДУСТРИЈА Д.Д. САРАЈЕВО.

II.

Дио државног капитала од 16,0018% којег чини 666.200 дионица у предузећу УНИС-УДРУЖЕНА МЕТАЛНА ИНДУСТРИЈА Д.Д. САРАЈЕВО продаваће се путем берзе.

III.

Поступак продаје провешће Агенција за приватизацију у Федерацији Босне и Херцеговине.

IV.

Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В број 605/08
10. јула 2008. године
Сарајево

Премијер
др **Неџад Бранковић, с. р.**

На основу члана 19. став 2. Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и члана 11. став 6. Закона о приватизацији предузећа ("Службене новине Федерације БиХ", број 27/97, 8/99, 32/00, 45/00, 54/00, 61/01, 27/02, 33/02, 28/04, 44/04 и 42/06), на приједлог Агенције за приватизацију у Федерацији Босне и Херцеговине, Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 62. сједници одржаној 10. јула 2008. године, доноси

ОДЛУКУ

О ПРОДАЈИ ДИЈЕЛА ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА У ПРЕДУЗЕЋУ УНИС-УДРУЖЕНА МЕТАЛНА ИНДУСТРИЈА Д.Д. САРАЈЕВО

I.

Овом Одлуком утврђује се продаја дијела државног капитала у предузећу УНИС-УДРУЖЕНА МЕТАЛНА ИНДУСТРИЈА Д.Д. САРАЈЕВО.

II.

Дио државног капитала од 16,0018% којег чини 666.200 дионица у предузећу УНИС-УДРУЖЕНА МЕТАЛНА ИНДУСТРИЈА Д.Д. САРАЈЕВО продават ће се путем берзе.

III.

Поступак продаје провешће Агенција за приватизацију у Федерацији Босне и Херцеговине.

IV.

Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В број 605/08
10. јула 2008. године
Сарајево

Премијер
др **Неџад Бранковић, с. р.**

На основу члана 19. ставка 2. Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и члана 11. ставка 6. Закона о приватизацији предузећа ("Службене новине Федерације БиХ", број 27/97, 8/99, 32/00, 45/00, 54/00, 61/01, 27/02, 33/02, 28/04, 44/04 и 42/06), на приједлог Агенције за приватизацију у Федерацији Босне и Херцеговине, Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 62. сједници одржаној 10. јула 2008. године, доноси